TOAEP | Torkel Opsahl Academic EPublisher

โอเคชันนัล เปเปอร์ซีรีส์

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับกฎหมายอาญาระหว่างประเทศ

ปาฐกถาสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธรเกี่ยวกับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ครั้งที่ ๕

โดยศาสตราจารย์ริชาร์ด เจ โกลด์สโตน

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับ
กฎหมายอาญาระหว่างประเทศ

ปาฐกถาสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธรเกี่ยวกับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ครั้งที่ ๕

โดย นายริชาร์ด โจเซฟ โกลด์สโตน

2011
Torkel Opsahl Academic EPublisher
Oslo

This and other papers in this Occasional Paper Series may be openly accessed and downloaded through www.fichl.org. This paper was published on 27 September 2011.

© Torkel Opsahl Academic EPublisher, 2011.

All rights are reserved. You may read, print or download this paper or any part of it from www.fichl.org for personal use, but you may not in any way charge for its use by others, directly or by reproducing it, storing it in a retrieval system, transmitting it, or utilizing it in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, in whole or in part, without the prior permission in writing of the copyright holder. Enquiries concerning reproduction outside the scope of the above should be sent to the copyright holder. You must not circulate this paper in any other cover and you must impose the same condition on any acquirer. You must not make this book or any part of it available on the Internet by any other URL than that on www.fichl.org.

ISBN 978-82-93081-51-7

คำนำ

ทอเคล ออพซาล อาคาเดมิก อีพับบลิชเชอร์
ได้จัดให้มีการตีพิมพ์บทความจำนวนสามชุดที่เปิดเผยต่อสาธารณะ ชุดบทความโอเคชันนัล เปเปอร์ซีรีส์
ได้ตีพิมพ์บทความที่มีเนื้อหาสาระในฉบับเดียวหรือบทความสั้นๆในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
เรามีความยินดีที่จะตีพิมพ์บทความชิ้นนี้ โดยนายริชาร์ด โกลด์สโตน
หนึ่งในผู้นำในสาขาวิชากฎหมายอาญาระหว่างประเทศ เรื่อง
“เอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับกฎหมายอาญาระหว่างประเทศ”
ซึ่งได้กล่าวในปาฐกถาสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธรเกี่ยวกับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ครั้งที่ 5 ณ กรุงเทพฯ เมื่อมิถุนายน 2554
และได้รับความอนุเคราะห์จากสภากาชาดไทยและกระทรวงการต่างประเทศในการตีพิมพ์บทความดังกล่าวในครั้งนี้ สำหรับคำแปลภาษาไทยได้จัดทำโดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ
ท่านสามารถอ่าน สั่งพิมพ์ หรือดาวน์โหลดบทความนี้ได้โดยเสรีจาก www.fichl.org

นายมอร์เทน เบิร์คสโม
บรรณาธิการชุดบทความโอเคชันนัล เปเปอร์ซีรีส์

นายอัลฟ บุทเทนชอน สกเรย์
ผู้ช่วยบรรณาธิการอาวุโส

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับกฎหมายอาญาระหว่างประเทศ

นายริชาร์ด โจเซฟ โกลด์สโตน *

ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้รับเชิญให้มาแสดงปาฐกถา “สมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร” ครั้งที่ ๕ ว่าด้วยกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ข้าพเจ้ายังรู้สึกเป็นเกียรติอย่างสูงที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทยได้เสด็จพระราชดำเนินเป็นประธานในการปาฐกถาฯ ในเช้านี้ ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้ตอบรับคำเชิญเพื่อกล่าวสุนทรพจน์นี้ด้วยเหตุผลหลายประการ ประการแรก คือ คำเชิญนี้มาจากสภากาชาด ข้าพเจ้ามีความเกี่ยวพันที่ยาวนานกับคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ และดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการที่ปรึกษาระหว่างประเทศมาเป็นเวลา 4 ปี นับตั้งแต่ที่ข้าพเจ้าได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ

---

* **นายริชาร์ด โกลด์สโตน** เป็นศาสตราจารย์อาคันตุกะที่มหาวิทยาลัยเยล
เป็นอดีตผู้พิพากษาประจำศาลรัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐแอฟริกาใต้
และได้ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าอัยการคนแรกในศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับอดีตยูโกสลาเวียและรวันดา
เลขาธิการสหประชาชาติได้แต่งตั้งผู้พิพากษาโกลด์สโตนในคณะกรรมการอิสระระหว่างประเทศที่ได้ตรวจสอบโครงการน้ำมันเพื่ออาหารในอิรัก นอกจากนั้น
นายโกลด์สโตนยังมีประสบการณ์ทำงานในฐานะประธานของคณะกรรมาธิการสืบสวนเกี่ยวกับความรุนแรงและการข่มขู่สาธารณชน ซึ่งเป็นที่รู้จักต่อมาว่าคณะกรรมาธิการโกลด์สโตน
และประธานของคณะกรรมาธิการการสืบสวนอิสระระหว่างประเทศในโคโซโว
ท่านได้เป็นประธานร่วมในคณะทำงานต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศที่จัดตั้งโดยสมาคมเนติบัณฑิตยสภาสากล
ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสมาคมอนุญาโตตุลาการอเมริกัน
เป็นสมาชิกกลุ่มที่ปรึกษาระหว่างประเทศของคณะกรรมการกาชาดสากล
และประธานระดับชาติแห่งสถาบันป้องกันอาชญากรรมและการฟื้นฟูผู้กระทำความผิดแห่งชาติ
ท่านยังเป็นสมาชิกต่างชาติของสถาบันศิลปะและวิทยาศาสตร์อเมริกัน และสมาชิกกิตติมศักดิ์
ของสมาคมเนติบัณฑิตแห่งนครนิวยอร์กด้วย

ความยุติธรรมทางอาญาระหว่างประเทศ ทุกๆ ปีที่ผ่านมา
ข้าพเจ้ารู้สึกชื่นชมคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น
องค์กรนี้เป็นผู้พิทักษ์รักษากฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ
หากไม่ใช่เพราะความเพียรพยายามขององค์กรนี้ในช่วงทศวรรษอันยากลำบากของการละเลยเพิกเฉย
การพัฒนาที่น่าตื่นเต้นเกี่ยวกับสิ่งซึ่งข้าพเจ้าจะได้กล่าวต่อไปในวันนี้ก็คงไม่เกิดขึ้น

ประการต่อมา เป็นเวลาหลายปีแล้วที่ข้าพเจ้าและภริยาปรารถนาจะมาเยือนประเทศไทย
จนถึงบัดนี้ก็ยังไม่มีโอกาสได้ทำเช่นนั้น เราจึงมีความสุขมากที่ได้มากรุงเทพฯ
และรอคอยที่จะใช้เวลาสองสามวันต่อจากนี้ในประเทศของท่าน

ข้าพเจ้าเคยได้อ่านและเคยได้ยินถึงภาระหน้าที่อันน่าประทับใจและสำคัญยิ่งซึ่งสภากาชาดไทยได้ดำเนินการไปแล้วและกำลังดำเนินการอยู่ในประเทศไทย ข้าพเจ้าขออ้างถึงเป็นการเฉพาะถึงวิกฤตการณ์ซึ่งเกิดขึ้นตามแนวชายแดนระหว่างไทยและกัมพูชา ที่ซึ่งคนนับหมื่นต้องกลายเป็นผู้พลัดถิ่น
สภากาชาดเป็นหน่วยงานที่มีประสบการณ์และประสิทธิภาพที่สุดที่สามารถอำนวยความสะดวกและประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมให้แก่ผู้คนที่ต้องการความช่วยเหลือในสถานการณ์ที่น่าเศร้าเช่นนี้อย่างไม่มีข้อสงสัย
ข้าพเจ้ายังขอกล่าวถึงความช่วยเหลือครั้งสำคัญซึ่งสภากาชาดไทยได้นำไปสู่ผู้ประสบอุทกภัยทางภาคใต้ของประเทศไทยเมื่อต้นปีที่ผ่านมา
งานที่มีคุณประโยชน์ของสภากาชาดทำให้เราระลึกว่า
ความยุติธรรมไม่ใช่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทนายความและผู้พิพากษาเพียงฝ่ายเดียวหรือแม้กระทั่งในหลักการ
ขณะที่เราพยายามสมานความแตกแยกของมนุษยชาติ
เราต้องไม่ลืมความพยายามอย่างไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยของสภากาชาดและองค์กรอื่นๆ
ที่ได้เยียวยาผู้ที่ต้องการการเยียวยาที่แท้จริง ความมุ่งมั่นของพวกเขาในขณะที่เผชิญหน้ากับภารกิจเร่งด่วน
กอปรกับความสำคัญยิ่งของภารกิจสมควรได้รับความเคารพและความรู้สึกขอบคุณอย่างหาที่สุดมิได้จากพวกเรา

ข้าพเจ้าโชคดีที่ได้เป็นประจักษ์พยานถึงการเปลี่ยนแปลงของกฎหมายระหว่างประเทศ
ในขณะที่เคยเป็นทนายความรุ่นเยาว์ในแอฟริกาใต้ซึ่งมีนโยบายแบ่งแยกสีผิว
ข้าพเจ้าได้เห็นด้วยตาของข้าพเจ้าเองว่าระบอบการปกครองหนึ่งอาจกดขี่ประชาชนของตนได้อย่างไรบ้าง
ในขณะที่เป็นหัวหน้าอัยการของศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับอดีตยูโกสลาเวีย

ข้าพเจ้าได้ทันเห็นการกำเนิดยุคใหม่ของศาลอาชญากรรมสงครามระหว่างประเทศ และล่าสุด
ข้าพเจ้าได้ทำงานในการสืบสวนสอบสวนขององค์การสหประชาชาติเกี่ยวกับความขัดแย้งในกาซ่าเมื่อ พ.ศ. 2551
และ พ.ศ. 2552 วิวัฒนาการของกฎหมายอาญาระหว่างประเทศในเวลานั้นมีความโดดเด่นอย่างยิ่ง

ข้าพเจ้าขอเรียนเสนอให้พิจารณาถึงความสำคัญต่อประชาคมโลกของศาลอาญาระหว่างประเทศ หรือที่รู้จักกัน
ในชื่อว่า "ไอซีซี" ศาลอาญาระหว่างประเทศแสดงถึงจุดสูงสุดของวิวัฒนาการทางกฎหมายอาญาระหว่างประเทศ
ซึ่งข้าพเจ้าโชคดีที่ได้เป็นสักขีพยานในช่วงชีวิตของข้าพเจ้าในวงการกฎหมาย ในฐานะบุคคลหนึ่งซึ่งได้มี
ส่วนร่วมเล็กๆ บางส่วนในประวัติศาสตร์ซึ่งนำไปสู่การก่อตั้งศาลฯ
ข้าพเจ้าเชื่อว่าการแบ่งปันมุมมองของข้าพเจ้าเกี่ยวกับประวัติศาสตร์นั้นให้แก่ชนรุ่นหลังเป็นหน้าที่ครั้งสำคัญของ
ข้าพเจ้า ประวัติศาตร์นั้นยืดยาวและไม่คงเส้นคงวา
มีทั้งความพ่ายแพ้ที่ทำร้ายจิตใจเราและความสำเร็จที่สื่อถึงสัจธรรมและธรรมชาติที่สูงส่งกว่าของมนุษยชาติ
ก้าวเดินเล็กๆ ยังไม่แน่นอนและชะงักเป็นระยะ
ซึ่งเราได้ก้าวไปเพื่อระบบที่สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้นของความยุติธรรมระหว่างประเทศได้นำพาเราไปสู่หนทางที่ยาวไ
กลแล้วในหลายปีที่ผ่านมา ในวันนี้ ข้าพเจ้าขอเป็นอีกเสียงหนึ่ง
ที่ยกย่องไอซีซีว่า เป็นความหวังที่ดีที่สุดของโลกสำหรับความรับผิดที่แท้จริงต่ออาชญากรรมต่อมนุษยชาติ

ขอให้ข้าพเจ้าได้เริ่มโดยการยืนยันว่าเวลาสำหรับความยุติธรรมทางอาญาระหว่างประเทศยังไม่ผ่านพ้นไป
แต่ในทางตรงข้าม กำลังเริ่มต้น
ความจำเป็นของการปฏิเสธการยกเว้นโทษต่ออาชญากรสงครามมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นและเป็นความจำเป็นที่นั
บวันจะเพิ่มขึ้น

ช่วงเวลานับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่สองได้มีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในรูปแบบของการทำสงคราม
ในช่วงเวลา 65 ปีที่ผ่านมา มนุษยชาติโชคดีที่ถูกละเว้นไว้จากความขัดแย้งที่มีความรุนแรงระดับโลก
แต่ในขณะที่เอเชียและโลกได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ที่แสนเจ็บปวดจากสงครามตัวแทน
ความขัดแย้งทางเชื้อชาติ และระบอบที่มีการกดขี่อย่างรุนแรง ภัยคุกคามจากความโหดร้ายต่างๆ ยังไม่ลดลง
การทำสงครามที่ไม่ได้สัดส่วน การก่อการร้าย
และสงครามกลางเมืองซึ่งเปิดโอกาสให้มีการกระทำทารุณอย่างโหดร้ายป่าเถื่อน
เราต้องเพียงแค่เปิดหนังสือพิมพ์หรือเปิดโทรทัศน์เพื่อรับรู้เสียงจากทั่วโลกที่เรียกร้องหาความยุติธรรม

ในฐานะสมาชิกของประชาคมระหว่างประเทศที่ยึดมั่นในสันติภาพเพื่อมนุษยชาติทั้งมวลและความยุติธรรมทั้งป
วงแห่งภราดรภาพ เราจะต้องอุทิศตนเองอีกครั้งให้แก่หลักนิติธรรมในทุกภาคส่วนของโลกที่เราร่วมแบ่งปัน

เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของศาลอาญาระหว่างประเทศและบทบาทในกระบวนการยุติธรรมระหว่างประเท
ศซึ่งกำลังดำเนินหน้าอยู่ จึงมีความจำเป็นต้องเข้าใจประวัติศาสตร์ซึ่งนำไปสู่การก่อตั้งศาลฯ
กฎหมายว่าด้วยการขัดกันทางอาวุธมีความเป็นมาที่ยาวนานและตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักต่างตอบแทนเป็นส่วนใ
หญ่ กฎหมายเหล่านี้ไม่ใช่เพียงธรรมเนียมตะวันตกโดยแท้ การอ้างอิงถึงกฎหมายดังกล่าวสามารถพบได้ใน
งานเขียนของจีนและอินเดียเมื่อประมาณ 2,000 ปีล่วงมาแล้ว อันแสดงให้เห็นถึงรากฐานทางศีลธรรมที่เป็นสากล
แนวความคิดง่ายๆ ก็คือหากศัตรูละเว้นชีวิตพลเรือนหรือบุคคลของเราซึ่งไม่ได้มีส่วนในการสู้รบ
เราก็จะปฏิบัติอย่างเดียวกันเพื่อเคารพการปฏิบัติเช่นว่าต่อฝ่ายศัตรู

หลักต่างตอบแทนได้เป็นเพียงแค่จุดเริ่มต้นของข้อจำกัดทางกฎหมายในการทำสงคราม
นับตั้งแต่สิ้นสุดศตวรรษที่ 19
ได้มีการตรากฎหมายมากมายที่น่าสนใจจำนวนหนึ่งที่ออกแบบขึ้นมาเพื่อยับยั้งกองทัพมิให้โจมตีพลเรือนโดยปร
าศจากความชอบธรรมทางการทหาร แก่นสำคัญที่สุดของกฎหมายเหล่านั้นคือหลักการได้สัดส่วน
ในการขัดกันทางอาวุธพลเรือนต้องได้รับการคุ้มครอง
เว้นเสียแต่ว่าผลประโยชน์ทางการทหารกับการสูญเสียชีวิตพลเรือนจะได้สัดส่วนกัน
อาชญากรรมสงครามจะเกิดขึ้นเมื่อพลเรือนถูกโจมตีอย่างไม่เป็นสัดส่วนกับผลประโยชน์ทางการทหาร
การทดสอบตามหลักการได้สัดส่วนนี้ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศและไม่เค
ยถูกโต้แย้งโดยรัฐใด การเปรียบเทียบมักทำได้ยากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่การรบยังคุกรุ่นอยู่
แต่นั่นเป็นสิ่งที่กฎหมายเรียกร้อง ในยามสงคราม
กองกำลังติดอาวุธมักจะได้รับขอบเขตในการปฏิบัติงานในระดับหนึ่ง ดังนั้น
เมื่อขาดเจตนาหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงก็ย่อมสันนิษฐานได้ว่าการกระทำของกองทัพนั้นได้สัดส่วน
แล้ว

แต่เดิมกฎหมายภาคสงครามถูกออกแบบเพื่อผูกพันรัฐบาลและไม่ใช่เพื่อกำหนดบทลงโทษทางอาญาต่อ
ปัจเจกบุคคล ดังนั้นจึงไม่มีพื้นฐานให้ปัจเจกบุคคลสามารถถูกนำมารับผิดตามกฎหมายอาญาได้ และไม่มี
ศาลอาญาใดสามารถพิจารณาข้อกล่าวหาใดๆ ดังกล่าวได้ สิ่งนี้ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากด้วยการดำเนินคดี
ต่อผู้นำนาซีรายสำคัญที่ศาลทหารนูเรมเบิร์ก

ซึ่งกลายเป็นมรดกตกทอดที่สำคัญและรากฐานของกฎหมายอาญาระหว่างประเทศสมัยใหม่
สิ่งที่สำคัญที่สุดน่าจะเป็นการยอมรับอาชญากรรมประเภทใหม่ ได้แก่ อาชญากรรม
ต่อมนุษยชาติ แนวความคิดก็คืออาชญากรรมบางประเภทนั้นเลวร้ายและสะเทือนจิตใจของวิญญูชนทุกคน
ที่ถือว่าเป็นการกระทำต่อมนุษยชาติทั้งมวล ดังนั้น อาชญากรรมเหล่านี้ ที่ปัจจุบันมักเรียกว่า
“อาชญากรรมร้ายแรง” มักจะมีลักษณะที่เป็นสากล
ผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดลักษณะนี้สามารถถูกนำตัวไปสู่ศาล
ของประเทศใดก็ได้ที่กฎหมายยอมรับว่ามีเขตอำนาจศาลตามลักษณะอาชญากรรมภายในประเทศ นอกจากนี้
ยังมีเขตอำนาจศาลสากลสำหรับอาชญากรรมระหว่างประเทศดังกล่าว ก่อนหน้าที่จะมีศาลทหารนูเรมเบิร์ก
เขตอำนาจศาลเช่นว่านี้มีแค่เฉพาะด้วยเหตุที่จำเป็นสำหรับการกระทำอันเป็นโจรสลัดเท่านั้น

การปรากฏขึ้นครั้งแรกของเขตอำนาจศาลสากลในสนธิสัญญาระหว่างประเทศพบในอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949
การฝ่าฝืนที่ร้ายแรงที่สุดของอนุสัญญาเหล่านั้นถูกบัญญัติว่าเป็น “การละเมิดอย่างร้ายแรง”
ปัจจุบันทุกชาติในโลกได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาเจนีวาแล้ว
และมีพันธกรณีที่จะต้องนำผู้ต้องสงสัยว่ากระทำการละเมิดอย่างร้ายแรง
ขึ้นศาลอาญาของตน หากชาติใดไม่สามารถหรือไม่สมัครใจที่จะกระทำเช่นนั้น
ก็มีพันธกรณีที่จะต้องส่งตัวบุคคลนั้นไปยังชาติอื่นซึ่งมีเขตอำนาจศาลเหนืออาชญากรรมนั้นที่สมัครใจและสามารถกระทำเช่นนั้นได้
อนุสัญญาเจนีวาทำให้มีเขตอำนาจศาลสากลในความพยายามที่จะปฏิเสธการให้ที่หลบซ่อนแก่ผู้กระทำผิด
ข้าพเจ้าขอเสริมว่าอนุสัญญาเจนีวาเป็นความตกลงระหว่างประเทศฉบับแรกและฉบับเดียวที่รับการให้สัตยาบันอย่างเป็นสากล ความดีความชอบสำหรับความสำเร็จที่น่าทึ่งนี้ย่อมเป็นของคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ

การใช้เขตอำนาจศาลสากลตามอนุสัญญาเจนีวาปรากฏขึ้นต่อมาในอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการแบ่งแยกสีผิว ค.ศ. 1975 และอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน ค.ศ. 1984 อนุสัญญาฯ ฉบับแรกได้ประกาศว่า
การแบ่งแยกสีผิวในแอฟริกาใต้เป็นอาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติ แต่ทว่าอนุสัญญาฯ
ดังกล่าวกลับถูกมองข้ามและไม่มีความพยายามที่จะใช้บทลงโทษทางอาญาต่อผู้รับผิดชอบสำหรับการแบ่งแยกสีผิว หากเพียงได้มีการปฏิบัติอย่างจริงจังโดยชาติตะวันตกแล้ว
การแบ่งแยกสีผิวอาจจะสิ้นสุดลงเร็วกว่านี้อย่างน้อยหนึ่งทศวรรษ

อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมานได้นำมาซึ่งการใช้เขตอำนาจศาลสากลอย่างมีประสิทธิภาพ
ซึ่งได้เปลี่ยนแปลงสถานภาพของผู้ต้องสงสัยว่าก่ออาชญากรรมสงครามไปอย่างมาก
การเปลี่ยนแปลงนี้เห็นได้ชัดจากคำร้องขอของศาลสเปนในพ.ศ. 2543
ที่ถูกส่งไปให้ทางการของสหราชอาณาจักรเพื่อร้องขอให้จับกุมและส่งตัวนายพลปิโนเชต์
อดีตผู้นำเผด็จการทหารของชิลีไปยังสเปน เพื่อให้ปรากฏตัวในการพิจารณาคดี
ของอาชญากรรมที่ระบอบการปกครองของเขาได้ก่อไว้เมื่อเกือบ 20 ปีก่อนหน้านั้น
ศาลสูงของอังกฤษได้พิจารณาว่าเป็นคำร้องขอที่ชอบด้วยกฎหมาย
แต่ทว่าสุขภาพอันย่ำแย่ของเขาได้ช่วยนายพลปิโนเชต์ไว้
ไม่ให้ถูกส่งตัวไปดำเนินคดีในสเปน ความรับผิดของเขาอาจจะเป็นไปไม่ได้เลยหรือไม่อาจนึกคิดได้เลย
หากปราศจากการมีเขตอำนาจศาลสากล นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตที่สำคัญว่า เมื่อนายพลปิโนเชต์เดินทางกลับสู่ชิลี
กฎหมายนิรโทษกรรมให้กับตนเองก็ถูกเพิกถอนโดยรัฐสภา ในเวลาที่เสียชีวิตนายพลปิโนเชต์ต้องเผชิญกับ
ข้อหาทางอาญามากมายเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนและการฉ้อโกง

บทบัญญัติสำหรับเขตอำนาจศาลสากลถูกรวมไว้ในสนธิสัญญาของสหประชาชาติ ซึ่งถูกนำมาปรับใช้
ตั้งแต่ทศวรรษ 1970 เพื่อต่อต้านการก่อการร้ายและปฏิเสธการให้ที่พักพิงแก่ผู้ก่อการร้าย

นับตั้งแต่คดีปิโนเชต์เป็นต้นมา ศาลภายในประเทศอื่นๆ ได้ใช้เขตอำนาจศาลสากลเพื่อติดตามผู้ต้องสงสัย
ว่าได้ก่ออาชญากรรมระหว่างประเทศ ซึ่งรวมถึงอาชญากรสงครามชาวบอสเนีย ผู้กระทำการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์
ในรวันดา ผู้กระทำการทรมานในอาร์เจนตินา และอดีตผู้นำเผด็จการในชาด ฮิซซัน ฮาเบร
กล่าวโดยสรุปได้ว่าเป็นเรื่องที่เสี่ยงภัยมากขึ้นสำหรับผู้ต้องสงสัยว่าก่ออาชญากรรมระหว่างประเทศในการเดินทา
งไปต่างประเทศ ดังนั้น
เขตอำนาจศาลสากลจึงเป็นเครื่องมือที่ทรงพลังในการบังคับใช้กฎหมายอาญาระหว่างประเทศ

มรดกตกทอดที่สำคัญประการที่สองของศาลทหารนูเรมเบิร์ก คือ การยอมรับหลักความรับผิดตามคำสั่ง
บังคับบัญชา ภายใต้หลักการนี้
ผู้บังคับบัญชามีความรับผิดทางอาญาต่ออาชญากรรมสงครามที่กระทำโดยผู้ใต้บังคับบัญชา
และประกอบกับการปฏิเสธความคุ้มกันของประมุขแห่งรัฐ พัฒนาการเหล่านี้มีบทบาทสำคัญ
ในการดำเนินคดีกับประมุขแห่งรัฐ ผู้นำทางการเมือง และผู้นำทางทหาร

จากการสำรวจเมื่อเร็วๆ นี้ เป็นที่น่าประหลาดใจว่า ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2533 ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 ประมุขแห่งรัฐ 67 รัฐ หรือหัวหน้ารัฐบาลจาก 43 ชาติ
ถูกตั้งข้อหาหรือถูกกล่าวหาว่าทำความผิดอาญาร้ายแรงทั้งในศาลภายในประเทศและศาลระหว่างประเทศ
ข้อกล่าวหาดังกล่าวแบ่งออกเท่าๆ กันระหว่าง
การละเมิดสิทธิมนุษยชนและการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยผู้นำบางคนได้เผชิญกับทั้งสองข้อหา

ความสำคัญของความรับผิดตามคำสั่งบังคับบัญชาไม่อาจกล่าวเกินจริงได้เลยว่า การที่ไม่ได้ลงมือกระทำการด้วยตนเองไม่อาจเป็นเกราะคุ้มกันให้ไม่ต้องรับโทษทัณฑ์ต่อคำสั่งที่ให้มีการกระทำการอันโหดร้ายทารุณได้อีกต่อไป ด้วยเหตุนี้ หากพวกเขาอยู่ในตำแหน่งที่สามารถป้องกันการก่ออาชญากรรมสงครามแต่ไม่ได้ทำเช่นว่า ก็ถือว่าพวกเขาได้กระทำความผิดนั้นด้วยตนเอง เช่นเดียวกันกับกรณีที่พวกเขาไม่ดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเพื่อลงโทษผู้ใต้บังคับบัญชาหลังจากที่ได้ก่ออาชญากรรมสงครามด้วย
รูปแบบความรับผิดทางอาญาลักษณะนี้สะท้อนความรู้สึกเบื้องลึกที่สุดของพวกเรา
ที่ซึ่งความรับผิดชอบทางศีลธรรมต่ออาชญากรรมสงครามได้สถิตอยู่

การใช้เขตอำนาจศาลสากลโดยศาลภายในประเทศ
ควบคู่ไปกับความรับผิดตามคำสั่งบังคับบัญชาของประมุขแห่งรัฐ
ได้กำหนดความรับผิดบางประการต่อผู้ก่ออาชญากรรมร้ายแรง แต่พัฒนาการที่สำคัญและน่าทึ่งที่สุดในกฎหมายอาญาระหว่างประเทศในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ก็คือ การก่อตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศ
หลังจากที่ในซีกโลกตะวันตกได้เห็นถึงความสำเร็จที่ศาลทหารนูเรมเบิร์กและศาลกรุงโตเกียว
จึงสันนิษฐานได้ว่าในช่วงสิ้นสุดทศวรรษ 1940
ศาลอาญาระหว่างประเทศที่มีลักษณะถาวรจะถูกก่อตั้งในเวลาต่อมาอันใกล้
ข้อสันนิษฐานนี้ได้ปรากฏในบทบัญญัติของอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์และการต่อต้านการแบ่งแยกสีผิว อย่างไรก็ตาม ความพยายามนี้ได้หยุดชะงักไปชั่วคราวในช่วงสงครามเย็น
แต่ต่อมาได้ถูกฟื้นฟูขึ้นเพียงเพื่อสนองตอบอาชญากรรมสงครามอันโหดร้าย เมื่อรัฐบาลชาวเซิร์บของสโลโบดาน มิโลเซวิค
และรัฐบาลชาวบอสเนียน-เซิร์บของราโดวาน คาราดซิค พยายามที่จะฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ประชาชนที่ไม่ใช่ชาวเซิร์บในอดีตยูโกสลาเวีย

ในปี พ.ศ. 2537
คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้ก่อตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับอดีตยูโกสลาเวียภายใต้อำนาจของหมวด 7 แห่งกฎบัตรสหประชาชาติ ซึ่งให้อำนาจคณะมนตรีความมั่นคงฯ
ในการผ่านข้อมติเด็ดขาดอันมีผลผูกพันรัฐสมาชิกทั้งปวง การเช่นนี้จะกระทำเมื่อคณะมนตรีความมั่นคงฯ
ตัดสินใจว่ามีสถานการณ์เฉพาะที่ก่อให้เกิดภัยคุกคามต่อสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ และ
มาตรการนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อขจัดภัยคุกคามดังกล่าว ในกรณีอดีตยูโกสลาเวีย
คณะมนตรีความมั่นคงฯได้ตัดสินใจว่า
ศาลอาญาระหว่างประเทศจะสามารถช่วยขจัดภัยคุกคามและช่วยฟื้นฟูสันติภาพและความมั่นคง
อันเป็นการยอมรับโดยชัดแจ้งว่าความยุติธรรมกับสันติภาพมีความเชื่อมโยงกัน
หากไม่มีความชื่อมโยงดังกล่าวแล้ว
คณะมนตรีความมั่นคงฯ ย่อมขาดเขตอำนาจในการก่อตั้งศาลสำหรับพิพากษาคดีอาชญากรรมสงคราม

การแทรกแซงของคณะมนตรีความมั่นคงฯ ในยูโกสลาเวียนั้น เนื่องมาจากมรสุมของสถานการณ์
ซึ่งปลุกประชาคมระหว่างประเทศให้ตื่นตัวจากภาวะเพิกเฉยของสงครามเย็น ซึ่งแทบไม่น่าเชื่อเลยว่า
คณะมนตรีความมั่นคงฯ
จะดำเนินการเช่นว่านี้หากการละเมิดไม่ได้เกิดขึ้นในยุโรปและได้สะเทือนใจประชาชนในชาติตะวันตกซึ่งมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลบางประเทศถูกบังคับตามความคิดเห็น
ของสาธารณชนให้ดำเนินการเพื่อหยุดการนองเลือด โดยที่ไม่ได้เตรียมการเพื่อดำเนินการทางทหาร
จึงได้ตกลงก่อตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับอดีตยูโกสลาเวีย
ผู้นำของเซอร์เบียได้ปฏิเสธความชอบด้วยกฎหมาย
และเหตุผลของการก่อตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับอดีตยูโกสลาเวียโดยเห็นว่าเป็นการแสดงให้เห็นถึงการเลือกปฏิบัติต่อประชาชนของพวกเขา ข้าพเจ้าทราบถึงความไม่พอใจนี้ของผู้นำเซอร์เบียในไม่ช้าภายหลัง
จากที่ข้าพเจ้าได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าอัยการในศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับอดีตยูโกสลาเวีย
ข้าพเจ้าตัดสินใจไปเยือนเมืองสำคัญ 3 เมืองของอดีตยูโกสลาเวีย คือ เบลเกรด ซาเกร็บ และซาราเจโว
ข้าพเจ้าได้ประชุมครั้งแรกกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมของเซอร์เบียซึ่งได้แสดงการคัดค้าน
ในนามรัฐบาลอย่างรุนแรงที่สุดต่อศาลฯ
และได้วิพากษ์วิจารณ์สิ่งที่เขาเรียกว่าบทบาทอันมีอคติของสหรัฐอเมริกาในการจัดให้คณะมนตรีความมั่นคงฯ ก่อตั้งศาลฯ ขึ้น

เขาชี้ให้เห็นว่าสหประชาชาติไม่เคยพิจารณาก่อตั้งศาลอาญาสำหรับอาชญากรรมเลวร้ายที่ถูกกระทำขึ้นในเอเชียตะวันออกกลาง และภูมิภาคอื่นในยุโรป เขาอ้างถึงความผิดร้ายแรงที่ก่อขึ้นโดยระบอบการปกครองของพอลพตและซัดดัม ฮุสเซน “เหตุใดศาลจึงถูกตั้งขึ้นเพื่อนำชาวเซิร์บไปพิจารณาคดีเป็นอย่างแรก”
เขายืนกรานว่านี่เป็นการเลือกปฏิบัติและความอยุติธรรมที่ยอมรับไม่ได้ แน่นอนว่าคำพูดของเขามีประเด็น
คำตอบเดียวที่ข้าพเจ้าสามารถให้ได้ (ด้วยความมั่นใจมากกว่าที่ข้าพเจ้ารู้สึก) คือ
หากศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับอดีตยูโกสลาเวีย เป็นศาลอาญาระหว่างประเทศศาลแรกและศาลสุดท้าย
นั่นย่อมเป็นสิ่งที่ไม่อาจยอมรับได้เพราะจะเป็นการดำเนินการกับอดีตยูโกสลาเวียเป็นกรณีพิเศษ
แต่หากว่ามีกรณีอื่นๆ ติดตามมา เซอร์เบียก็ไม่มีเหตุผลอันสมควรที่จะร้องทุกข์ได้
เพราะศาลนี้ได้ถูกก่อตั้งขึ้นเพื่อเป็นครั้งแรก แต่สิ่งที่ข้าพเจ้าไม่รู้ก็คืออีกไม่เกินหนึ่งปีต่อมาหลังจากนั้น
คณะมนตรีความมั่นคงฯ ได้ก่อตั้งศาลเฉพาะกิจแห่งที่สองขึ้นคือ ศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับรวันดา
และต่อมาได้มีการจัดตั้งศาลอาญาที่ผสมระหว่างศาลอาญาภายในและระหว่างประเทศไว้ด้วยกันสำหรับติมอร์ตะวันออก เซียร์ราลีโอน และเลบานอน สิ่งที่สำคัญที่สุดคือศาลอาญาระหว่างประเทศ
(ไอซีซี)ได้ถูกก่อตั้งขึ้นในเวลาไม่กี่ปีต่อมา เมื่อมองย้อนกลับไป
คำตอบของข้าพเจ้าที่ได้ให้ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมของเซอร์เบียก็ตรงกับความเป็นจริง
ศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับอดีตยูโกสลาเวียไม่ใช่การลงโทษอย่างเลือกปฏิบัติ
หากแต่เป็นจุดเริ่มต้นของยุคใหม่ในประวัติศาสตร์ของกฎหมายอาญาระหว่างประเทศ
ยุคใหม่นั้นคือยุคของศาลไอซีซี

บัดนี้ ขอให้ข้าพเจ้าได้กล่าวถึงการก่อตั้งศาลไอซีซี ไอซีซีสร้างอยู่บนรากฐานของศาลอาญาระหว่างประเทศซึ่งก่อตั้งในทศวรรษ 1990 อย่างไรก็ตาม ยังเป็นการแสดงถึงการปรับปรุงพื้นฐานจากต้นแบบความยุติธรรมทางอาญาระหว่างประเทศของศาลเหล่านั้น ศาลในทศวรรษ 1990 ตั้งขึ้นมาได้โดยการตัดสินใจทางการเมืองของสหประชาชาติ หรืออีกนัยหนึ่ง ศาลเหล่านั้นถูกก่อตั้งไม่ใช่เพียงเพราะความร้ายแรงของอาชญากรรมเท่านั้น แต่เพราะเหตุผลทางการเมืองด้วย วิกฤตการณ์ทางมนุษยธรรมอื่นๆ ซึ่งอยู่นอกเหนือการพิจารณาภายใต้ระบบของศาลเฉพาะกิจได้ถูกมองข้ามไป ไม่ใช่เพียงเพราะการกระทำความผิดนั้นเลวร้ายน้อยกว่า แต่เพราะความเป็นจริงทางการเมืองที่โหดเหี้ยมในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยสรุป
นั่นคือคำตำหนิที่ข้าพเจ้าได้ยินมาจากรัฐบาลเซอร์เบีย ศาลไอซีซีปฏิบัติหน้าที่บนพื้นฐานที่แตกต่างออกไปคือ
การดำเนินคดีนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับความประสงค์ทางการเมืองของคณะมนตรีความมั่นคงฯ เป็นสำคัญ
หลายชาติได้ตัดสินใจในครึ่งหลังของทศวรรษ 1990

ว่าจำเป็นต้องมีศาลอาญาระหว่างประเทศที่มีลักษณะถาวรขึ้นมาทดแทนระบบศาลเฉพาะกิจ
จึงได้มีการประชุมทางการทูตซึ่งจัดขึ้นโดยนายโคฟี อันนัน เลขาธิการสหประชาชาติ ณ กรุงโรม
เมื่อเดือนมิถุนายน/กรกฎาคม พ.ศ. 2541 ท่ามกลางความประหลาดใจของทุกฝ่าย ผู้แทนผู้มีอำนาจเต็มจาก 148
ประเทศได้เข้าร่วมการประชุม และเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2541 ชาติจำนวน 120
ชาติลงคะแนนเสียงเห็นชอบธรรมนูญกรุงโรม มีเพียง 7 ประเทศที่ไม่เห็นชอบ (รวมถึงสหรัฐอเมริกา)
แม้ว่าจะได้มีการกำหนดเงื่อนไขที่ค่อนข้างสูงให้ 60 ประเทศต้องให้สัตยาบันสนธิสัญญาก่อนที่จะมีผลใช้บังคับ
แต่ก็น่าประหลาดใจเช่นกันที่ภายในเวลาไม่ถึงสี่ปี ธรรมนูญกรุงโรมก็มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม
พ.ศ. 2545 ปัจจุบันมี 115 ประเทศที่ได้ให้สัตยาบันธรรมนูญกรุงโรมแล้ว โดยมีบางชาติกำลังจะดำเนินการตามมา
เช่น อียิปต์ ฟิลิปปินส์ และตูนิเซีย ส่วนประเทศไทยก็ได้ลงนามแล้ว แต่ยังไม่ได้ให้สัตยาบัน

เป็นที่น่าสนใจที่จะมองถึงการให้สัตยาบันธรรมนูญกรุงโรมโดยแยกตามภูมิภาคของสหประชาชาติ:
แอฟริกา – 31 ประเทศ, แอฟริกาเหนือ/ตะวันออกกลาง – 1 ประเทศ (จอร์แดน), อเมริกา – 27 ประเทศ, เอเชีย/
หมู่เกาะแปซิฟิก – 14 ประเทศ, ยุโรป/เครือรัฐเอกราช – 42 ประเทศ
ซึ่งได้มีการเข้าร่วมของหลายรัฐบาลในเอเชียและแปซิฟิกในการประชุมที่กรุงโรม
การประชุมของคณะกรรมาธิการเตรียมการ และสมัชชาของรัฐภาคี และขณะนี้ก็มีการเข้าเป็นตัวแทนในไอซีซี
โดยผู้พิพากษาซัง ยุน ซอง จากเกาหลีใต้ และผู้พิพากษาฟูมิโกะ ไซกะ
จากญี่ปุ่น แต่อย่างไรก็ตาม ภูมิภาคเอเชียยังคงเข้าร่วมเป็นภาคีศาลอาญาระหว่างประเทศน้อยกว่าที่ควร
จนถึงปัจจุบันมีเพียง 14 ประเทศที่เข้าเป็นรัฐภาคีของไอซีซีแล้วได้แก่ ออสเตรเลีย อัฟกานิสถาน บังกลาเทศ
กัมพูชา หมู่เกาะคุก ฟิจิ ญี่ปุ่น หมู่เกาะมาร์แชลล์ มองโกเลีย นาอูรู นิวซีแลนด์ เกาหลีใต้ ซามัว และติมอร์เลสเต

ความชอบด้วยกฎหมายของศาลอาญาระหว่างประเทศส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับข้อจำกัดของขอบเขตอำนาจศาล
ข้าพเจ้าขอกล่าวเน้นย้ำว่าอาชญากรรมระหว่างประเทศที่ร้ายแรงที่สุดเท่านั้นที่อยู่ภายใต้เขตอำนาจศาลของไอซีซี
อาชญากรรมเหล่านั้นได้แก่ การทำลายล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ อาชญากรรมสงคราม
และอาชญากรรมการรุกราน อาชญากรรมที่ถูกกระทำขึ้นหลังจากวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2545 เท่านั้นที่อยู่ภายใน
เขตอำนาจศาล ในกรณีชาติที่ให้สัตยาบันธรรมนูญกรุงโรมหลังจากวันที่ศาลฯ เริ่มปฏิบัติหน้าที่
ธรรมนูญกรุงโรมจะมีผลใช้บังคับต่อชาตินั้นเมื่อใดก็ขึ้นอยู่กับวันที่ชาตินั้นให้สัตยาบัน

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเมื่อเร็วๆ นี้เกี่ยวกับเขตอำนาจของศาลอาญาระหว่างประเทศ คือการเพิ่มอาชญากรรม
การรุกรานในเขตอำนาจศาล ในการประชุมทบทวนของศาลอาญาระหว่างประเทศ ครั้งแรกเมื่อกลางปีพ.ศ. 2553
ที่กรุงกัมปาลา ประเทศยูกันดา รัฐภาคีได้เห็นชอบโดยฉันทามติเกี่ยวกับนิยามของอาชญากรรมนี้
“การกระทำอันเป็นการรุกราน” คือ การกระทำทางทหาร โดยรัฐหนึ่งต่อดินแดนของอีกรัฐหนึ่ง
หรือการโจมตีด้วยกำลังอาวุธ
จากรัฐหนึ่งบนดินแดน เขตทางทะเล หรือทางอากาศต่ออีกรัฐหนึ่ง
นิยามของอาชญากรรมการรุกรานนี้ครอบคลุมถึงการวางแผน การเตรียมการ
หรือการลงมือกระทำโดยผู้ซึ่งมีอำนาจควบคุมการกระทำทางการทหารหรือ
ทางการเมืองของรัฐหนึ่งซึ่งเป็นผู้กระทำการรุกราน
ด้วยลักษณะของความร้ายแรงและขอบเขตของการรุกรานก่อให้เกิดการละเมิดโดยชัดแจ้งต่อกฎบัตรสหประชาชาติ กล่าวโดยสรุป อาชญากรรมการรุกรานจะเกิดขึ้นได้เพียงเมื่อมีการกระทำการโดยผู้ซึ่งอยู่ในตำแหน่งผู้นำ และการกระทำนั้นเป็นการละเมิดโดยชัดแจ้งต่อการห้าม
การใช้กำลังตามที่ระบุไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติ ภายใต้มาตรา 52 แห่งกฎบัตรสหประชาชาติ
การป้องกันตัวโดยชอบด้วยกฎหมายไม่ก่อให้เกิดการรุกราน
อาชญากรรมการรุกรานนี้จะไม่ตกอยู่ภายในเขตอำนาจของศาลอาญาระหว่างประเทศจนกว่าจะถึง พ.ศ. 2560 และก็ต่อเมื่อมีรัฐภาคี 30 รัฐให้สัตยาบันบทบัญญัตินี้แล้วเท่านั้น อย่างไรก็ดี
แต่ละรัฐภาคีก็มีสิทธิที่จะเลือกไม่บังคับใช้ข้อบทบัญญัติเหล่านี้

เมื่อกล่าวถึงเขตอำนาจศาลเหนือตัวบุคคล
ศาลอาญาระหว่างประเทศอาจใช้เขตอำนาจต่อคนชาติของรัฐที่ได้ให้สัตยาบันธรรมนูญกรุงโรมแล้ว
หรือคนชาติของรัฐใดๆ ที่ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดขึ้นในรัฐ
ที่ได้ให้สัตยาบันธรรมนูญฯ แล้ว นอกจากนี้ คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติอาจยื่นเรื่องต่อศาลอาญาระหว่างประเทศภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎบัตรที่เด็ดขาดและอาจรวมถึงคนชาติของรัฐสมาชิกใดก็ได้ของสหประชาชาติ ด้วยเหตุนี้ศาลอาญาระหว่างประเทศจึงมีเขตอำนาจเหนือคนชาติของซูดานและลิเบีย แม้ว่าทั้งสองประเทศนี้จะไม่ได้ให้สัตยาบันธรรมนูญกรุงโรม

ข้อจำกัดอีกประการหนึ่งเกี่ยวกับเขตอำนาจของศาลอาญาระหว่างประเทศเกิดจากเหตุผลที่เรียกว่าการเสริมเขตอำนาจศาลภายใน อันทำให้ศาลอาญาระหว่างประเทศเป็นศาลชั้นสุดท้าย ไม่ใช่ศาลชั้นต้น และได้ถูกออกแบบมาเพื่อทำให้มั่นใจได้ว่าผู้ต้องสงสัยว่าได้ก่ออาชญากรรมสงครามจะถูกสอบสวนและฟ้องร้องดำเนินคดีโดยศาลภายในประเทศของผู้นั้นเอง สิ่งนี้มีข้อดีหลายประการ ประการแรกคือ เพื่อที่จะใช้สิทธิในการเสริมเขตอำนาจศาลภายใน ชาติต่างๆ จะได้รับการสนับสนุนให้ประกาศใช้กฎหมายซึ่งทำให้อาชญากรรมระหว่างประเทศเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายอาญาภายในประเทศ หากว่าขาดการบัญญัติกฎหมายเช่นนั้น ก็จะไม่สามารถสอบสวนหรือฟ้องร้องดำเนินคดีได้ อีกประการหนึ่งคือ เมื่ออาชญากรถูกพิจารณาภายใต้กฎหมายของชาติตนเอง ประเทศนั้นย่อมจะสมัครใจและสามารถสืบสวนดำเนินคดีโดยสุจริตต่อคนชาติของตนเพื่อกันไม่ให้ศาลอาญาระหว่างประเทศใช้เขตอำนาจศาลเหนือพวกเขาได้

แต่หากศาลภายในประเทศไม่สามารถหรือไม่สมัครใจที่จะสืบสวนสอบสวนคดี ศาลอาญาระหว่างประเทศอาจเข้ามาดำเนินการต่อการละเมิดกฎหมายได้ คดีอาจมาถึงศาลอาญาระหว่างประเทศได้โดยวิธีการต่อไปนี้: โดยเสนอสถานการณ์ต่อศาลโดยรัฐบาลของรัฐภาคี โดยการเสนอเรื่องจากคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติซึ่งดำเนินการโดยอำนาจเด็ดขาดภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติ หรือโดยอัยการซึ่งกระทำการภายใต้อำนาจของตนเอง อัยการอาจเริ่มการสืบสวนสอบสวนด้วยตนเองได้ในกรณีที่ศาลอาญาระหว่างประเทศมีเขตอำนาจ และด้วยความเห็นชอบจากองค์คณะพิจารณาคดีเบื้องต้น การที่คณะมนตรีความมั่นคงฯ ยังคงอำนาจในการริเริ่มคดีทำให้มั่นใจถึงมาตรการเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางการเมืองอันเป็นฉันทามติระดับโลกว่า อาชญากรรมร้ายแรงที่ได้ถูกกระทำขึ้นจะไม่ถูกละเว้นโทษ การที่อัยการสามารถริเริ่มการสืบสวนสอบสวนอย่างเป็นอิสระทำให้มั่นใจได้ว่าฉันทามติพิเศษดังกล่าวซึ่งอาจบกพร่องด้วยเหตุผลทางการเมืองอาจไม่จำเป็นสำหรับการธำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม

เป็นที่ยอมรับว่า คณะมนตรีความมั่นคงฯ เป็นองค์กรทางการเมืองและปฏิบัติหน้าที่ภายใต้อำนาจเด็ดขาดตามหมวด 7 เฉพาะในกรณีที่รัฐสมาชิกถาวรไม่ใช้สิทธิยับยั้ง ดังนั้น จึงไม่มีการเสนอเรื่องจากคณะมนตรี

ความมั่นคงฯ สู่ศาลอาญาระหว่างประเทศในกรณีที่รัฐสมาชิกถาวรเห็นว่าขัดกับผลประโยชน์ของตน
ด้วยเหตุผลหลักนี้ เสียงส่วนใหญ่ของชาติที่ได้มาเข้าร่วมในการประชุมทางการทูตที่กรุงโรมไม่พร้อมให้
คณะมนตรีความมั่นคงฯ เป็นช่องทางเดียวที่จะเสนอคดีสู่การพิจารณาของศาลไอซีซี
อีกทั้งไม่ปรากฏว่ามีการคัดค้านจากชาติใดๆ เกี่ยวกับการเสนอเรื่องโดยคณะมนตรีความมั่นคงฯ
ซึ่งเป็นหนึ่งในกลไกสำหรับการเสนอคดีต่อศาลไอซีซี

แม้ว่าในกรณีที่คณะมนตรีความมั่นคงฯ ได้เสนอเรื่องต่อศาลอาญาระหว่างประเทศ แต่เป็นที่น่าผิดหวังว่า
ความประสงค์ทางการเมืองในการเสนอเรื่องต่อศาลฯ นั้นไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร
ข้าพเจ้าขอกล่าวถึงสถานการณ์ในซูดาน ซึ่งมีการยื่นคดีต่อศาลอาญาระหว่างประเทศเมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ.
2548 รัฐสมาชิก
11 รัฐได้ลงคะแนนเสียงเห็นชอบกับข้อมติ โดยมี 4 รัฐสมาชิกงดออกเสียง รวมถึงสหรัฐอเมริกา หลังจากที่
รับเรื่อง ศาลฯ ได้ออกหมายจับสองฉบับแรกเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2549 หลังจากนั้นในเดือนมีนาคม
พ.ศ. 2551 ศาลฯ ได้ออกหมายจับฉบับถัดมาเพื่อจับกุมนายโอมาร์ อัล-บาเชียร์
ประธานาธิบดีซูดาน จนถึงปัจจุบันก็ยังไม่มีการปฏิบัติตามหมายจับเหล่านั้น
แม้ว่าซูดานจะผูกพันกับการที่คณะมนตรีความมั่นคงฯ เสนอเรื่องต่อศาลอาญาระหว่างประเทศ
แต่ซูดานก็ยังเพิกเฉยต่อพันธกรณีระหว่างประเทศ เหตุผลสำคัญก็เพราะการขู่ว่า
จะใช้อำนาจยับยั้งของจีนและอาจรวมถึงรัสเซีย ซึ่งทำให้คณะมนตรีความมั่นคงฯ ไม่สามารถกระทำการ
ที่เหมาะสมเพื่อให้ซูดานร่วมมือกับศาลอาญาระหว่างประเทศ รายงานสามัญที่ศาลอาญาระหว่างประเทศส่งถึงคณ
ะมนตรีความมั่นคงฯ เกี่ยวกับสถานการณ์ในซูดานนี้ไม่ก่อให้เกิดการตอบสนองใดๆ ที่มีความหมายสำคัญ

แม้ว่าจะมีความล้มเหลวในการนำตัวประธานาธิบดีอัล-บาเชียร์มาสู่ศาลอาญาระหว่างประเทศ
แต่การออกหมายจับได้ส่งผลกระทบอย่างมากต่อนายอัล-บาเชียร์ ขณะนี้มี 115
ชาติที่มีพันธกรณีต้องจับกุมตัวเขาเมื่อเขาได้ปรากฏตัวขึ้นบนดินแดนของชาติเหล่านั้น ด้วยเหตุผลนี้
ประธานาธิบดีอัล-
บาเชียร์จึงไม่ได้รับเชิญให้เข้าร่วมพิธีสาบานตนเข้ารับตำแหน่งของประธานาธิบดีซูมาแห่งแอฟริกาใต้ในพ.ศ.
2553 รัฐบาลแอฟริกาใต้ได้ชี้แจงต่อเอกอัครราชทูตซูดานประจำกรุงพริทอเรียว่า
หากประมุขของพวกเขามาเยือนแอฟริกาใต้ เจ้าพนักงานแอฟริกาใต้ย่อมไม่มีทางเลือกอื่น

นอกจากจับตัวเขาและส่งตัวไปยังกรุงเฮก น่าเสียดายว่าเมื่อไม่กี่สัปดาห์นี้ ประธานาธิบดีอัล-
บาเชียร์ได้รับอนุญาตให้เดินทางเข้ารัฐสมาชิกของศาลอาญาระหว่างประเทศในแอฟริกา 3 รัฐ ได้แก่ ชาด เคนยา
และจิบูตี ทั้ง 3
ประเทศนี้ล้มเหลวต่อการเคารพพันธกรณีที่พวกเขาได้ยอมรับอย่างจริงจังโดยการให้สัตยาบันธรรมนูญกรุงโรม
ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า
รัฐสมาชิกอื่นของธรรมนูญกรุงโรมจะออกเสียงอย่างชัดเจนเพื่อแสดงการคัดค้านท่าทีเช่นนี้

อัยการศาลอาญาระหว่างประเทศโดยปกติแล้วจะเป็นผู้แทนในทางกฎหมาย เขาไม่อาจถูกมองได้ว่าไม่มี
ส่วนได้เสียหรือไม่เป็นกลาง
บุคคลที่สำคัญที่สุดสำหรับความสำเร็จของศาลอาญาระหว่างประเทศในฐานะสถาบันที่มีความเป็นกลางและยุติธ
รรมคือ ผู้พิพากษา ผู้พิพากษาทั้ง 18 ท่านของศาลอาญาระหว่างประเทศ
มาจากการเลือกตั้งโดยคะแนนเสียง 2 ใน 3 ของรัฐภาคีทั้งหมด (รู้จักในนามว่าสมัชชารัฐภาคี)
เกณฑ์การคัดเลือกจึงถูกกำหนดไว้สูง
ผู้ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการเลือกตั้งต้องมีความรู้ความสามารถทางกฎหมายและ
วิธีพิจารณาความอาญาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องทางด้านกฎหมายระหว่างประเทศ พวกเขาต้องเป็นผู้มีศีลธรรมสูง
มีความยุติธรรมและความซื่อสัตย์ และมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะได้เข้ารับการแต่งตั้งเข้าดำรงตำแหน่งสูงสุด
ทางศาลยุติธรรมในประเทศของตน ในการเลือกตั้งผู้พิพากษา
สมัชชารัฐภาคีมีพันธะที่จะต้องเฝ้าดูว่าผู้พิพากษานั้นเป็นตัวแทนของระบบกฎหมายที่สำคัญของโลก
ที่มาจากภูมิภาคทางภูมิศาสตร์อย่างเสมอภาค และมีสัดส่วน
ที่เป็นธรรมระหว่างผู้พิพากษาหญิงและชาย

เนื่องจากความสำคัญของบทบาทผู้พิพากษา กลุ่มผู้สนับสนุนศาลอาญาระหว่างประเทศซึ่งเป็นตัวแทนองค์กร
ภาคประชาสังคมมากกว่า 2,500 แห่งใน 150 ประเทศ
ได้จัดตั้งคณะกรรมการอิสระสำหรับการเลือกตั้งผู้พิพากษาศาลอาญาระหว่างประเทศด้วยความเห็นชอบของผู้นำ
สมัชชารัฐภาคี ข้าพเจ้าได้รับเกียรติให้ดำรงตำแหน่งประธานของคณะกรรมการอิสระนี้
ซึ่งประกอบด้วยบุคคลจำนวน 5 คน แต่ละคนเป็นตัวแทนของแต่ละภูมิภาคในสหประชาชาติ ผู้พิพากษาโอ-กอน
ควอน จากเกาหลีใต้ เป็นตัวแทนของภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก
คณะกรรมการอิสระนี้มีหน้าที่พิจารณาเอกสารที่ถูกเสนอมาจากรัฐบาลที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง และตัดสินใจ

อย่างเปิดเผยว่าผู้สมัครมีคุณสมบัติเหมาะสมกับการรับเลือกตั้งเป็นผู้พิพากษาศาลอาญาระหว่างประเทศหรือไม่
เกณฑ์คุณสมบัติได้ถูกกำหนดไว้ในธรรมนูญกรุงโรม
หน้าที่ที่สำคัญยิ่งของคณะกรรมการอิสระคือการทำให้มั่นใจถึงการรับรู้และความเป็นจริงของผู้พิพากษาศาลอาญาระหว่างประเทศว่าเป็นนักกฎหมายที่เป็นกลาง
และยุติธรรม สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องมีก่อนเพื่อความน่าเชื่อถือของสถาบัน

ดังนั้น ศาลอาญาระหว่างประเทศจึงแสดงถึงความก้าวหน้าที่สำคัญในการแสวงหาความยุติธรรมที่เที่ยงตรงเท่าเทียม และเป็นสากล อย่างไรก็ตาม ในความตื่นตัวจากสถานการณ์แรกๆ ที่มาสู่ศาลอาญาระหว่างประเทศ
ก็มีคำกล่าวโทษถึงความลำเอียงของความยุติธรรมทางอาญาระหว่างประเทศด้วย แต่คำกล่าวโทษเหล่านี้
ก็ขาดพื้นฐานสนับสนุน
ชาติแอฟริกาบางชาติและสหภาพแอฟริกาได้กล่าวอ้างว่าศาลอาญาระหว่างประเทศถูกใช้กับชาติแอฟริกาเท่านั้น
คำกล่าวโทษนั้นมองข้ามข้อเท็จจริงไปว่าในบรรดาสถานการณ์เกี่ยวข้องกับชาติแอฟริกา มีเพียง 1 ใน 6
สถานการณ์ที่ถูกเสนอต่อศาลอาญาระหว่างประเทศซึ่งเป็นผลมาจากการริเริ่มดำเนินการ
ของศาลฯ สถานการณ์ 3 เรื่องเกี่ยวกับยูกันดา สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก และสาธารณรัฐแอฟริกากลาง
ถูกเสนอโดยรัฐบาลของชาตินั้นเอง สถานการณ์ 2 เรื่องเกี่ยวกับซูดานและลิเบียถูกเสนอโดยคณะมนตรีความมั่นคงฯ มีเพียงสถานการณ์ในเคนยาซึ่งเป็นผลมาจากการเลือกตั้งที่รุนแรงใน พ.ศ. 2550
ที่มาสู่ศาลโดยการใช้อำนาจของอัยการ ข้าพเจ้าอาจกล่าวอ้างได้ว่า ขณะนี้อัยการกำลังพิจารณาสถานการณ์อีก 10
เรื่องใน 4 ทวีป ได้แก่ อัฟกานิสถาน ชาด โคลัมเบีย จอร์เจีย กินี ฮอนดูรัส ไอวอรี่โคสต์ เกาหลีใต้ ไนจีเรีย
และปาเลสไตน์
ดังนั้นระบบคู่ของศาลอาญาระหว่างประเทศ กล่าวคือ การอนุญาตให้มีการริเริ่มคดีโดยคณะมนตรีความมั่นคงฯ
หรือการใช้อำนาจของอัยการเริ่มที่จะเข้าที่เข้าทาง
และมีข้อบ่งชี้ว่าการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีที่ศาลไอซีซีจะสะท้อนถึงแก่นสาระแห่งคดีต่อผู้กระทำความผิดที่ถูกกล่าวหา

คำกล่าวโทษเหล่านี้จากรัฐบาลเซอร์เบีย สหภาพแอฟริกาและรัฐสมาชิกบางรัฐ จึงขาดเหตุผลที่ฟังขึ้น
แต่พวกเขาให้บทเรียนที่สำคัญถึงองค์ประกอบที่สำคัญของระบบกฎหมายอาญาระหว่างประเทศที่ยุติธรรม
สำหรับระบบยุติธรรมใดๆ ไม่ว่าภายในประเทศหรือระหว่างประเทศ
การได้รับความน่าเชื่อถือและการยอมรับจะต้อง

มีทั้งข้อเท็จจริงและความตระหนักรู้ว่าระบบมีความยุติธรรม บังคับใช้อย่างเท่าเทียมกัน และไม่ถูกผลักดันด้วยประเด็นทางการเมืองมากกว่าข้อพิจารณาทางศีลธรรม ข้อดีที่สำคัญยิ่งของศาลอาญาระหว่างประเทศเหนือศาลเฉพาะกิจที่มีมาก่อนหน้า ก็คือ จากการมีสภาพถาวรและเป็นอิสระจากการเมืองจึงสามารถบรรลุความเที่ยงธรรมและความเท่าเทียมกันได้เต็มที่กว่า
และได้ให้รากฐานทางศีลธรรมที่หนักแน่นกว่าระบบยุติธรรมทางอาญาระหว่างประเทศใดๆ ที่ผ่านมา

บางทีอาจมองในมุมกลับกันว่าในเวลาเดียวกันได้มีความสำเร็จของศาลอาญารุ่นก่อนซึ่งได้สร้างแรงผลักดันสำหรับศาลอาญาระหว่างประเทศ ความสำเร็จเหล่านั้นได้แก่

(ก) การพิสูจน์ว่าศาลอาญาระหว่างประเทศสามารถพิจารณาคดีได้อย่างเที่ยงธรรม

(ข) การพัฒนาที่สำคัญและรวดเร็วของกฎหมายว่าด้วยการขัดกันทางอาวุธ
และโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชญากรรมทางเพศ

(ค) การพิสูจน์ว่าในหลายคดีนั้นการฟ้องร้องช่วยให้เกิดสันติภาพ

(ง) หลักฐานที่มากขึ้นว่ามีการระงับยับยั้งในบางสถานการณ์
ความสำเร็จ 2 ข้อสุดท้ายนี้ ควรได้รับการพิจารณาในรายละเอียดต่อไป

หลายคนกลัวว่าการที่อาจต้องมีความรับผิดทางอาญาส่วนบุคคลจะทำให้ความขัดแย้งยืดเยื้อ
เนื่องจากผู้นำไม่ยอมจำนนที่จะต้องเผชิญกับการดำเนินคดีในศาลระหว่างประเทศ แต่ปรากฏว่าความกังวลนี้ไม่มีมูลเหตุแต่อย่างใด
บทบาทของศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับอดีตยูโกสลาเวียในช่วงสิ้นสุดสงครามในยูโกสลาเวียเป็นตัวอย่างที่คมชัดของผลกระทบซึ่งกฎหมายระหว่างระเทศสามารถมีได้ในการส่งเสริมการแก้ปัญหาการขัดกันทางอาวุธอย่างสันติ

ข้อตกลงระหว่างคู่สงครามที่เมืองเดย์ตันในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2538
ได้ทำให้สงครามในอดีตยูโกสลาเวียสิ้นสุดลง การประชุมนั้นจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้เลยหากนายราโดวัน คารัดซิค ผู้นำชาวเซิร์บของบอสเนียและ
ผู้บัญชาการกองทัพชาวเซิร์บของบอสเนียได้เข้าร่วมการประชุมซึ่งเกิดขึ้นในเวลาเพียง 4 เดือน
หลังจากที่กองทัพชาวเซิร์บได้สังหารหมู่พลเรือนซึ่งเป็นผู้ชายและเด็กชายจำนวนกว่า 8,000 คนที่เซเบรนิกา
การกระทำดังกล่าว

ได้ถูกตัดสินโดยศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับอดีตยูโกสลาเวียและศาลยุติธรรมระหว่างประเทศว่าก่อให้เกิดการกระทำที่เป็นการทำลายล้างเผ่าพันธุ์ มันคงเป็นไปไม่ได้เลยทั้งทางการเมืองและทางศีลธรรมในเวลานั้นที่ผู้นำของบอสเนียและเฮอร์เซโกวินาจะเข้าร่วมประชุมกับนายคารัดซิค เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2538 ข้าพเจ้าได้แจ้งข้อกล่าวหาที่สองเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เซเบรนิกาต่อนายคารัดซิคและผู้นำกองทัพของเขา นายรัทโก มลาดิก
ซึ่งเป็นการป้องกันอย่างได้ผลเพื่อที่จะไม่ให้นายคารัดซิคเข้าร่วมประชุมที่เมืองเดย์ตัน หากเขาเข้าร่วมประชุมก็จะต้องถูกจับกุมโดยสหรัฐอเมริกาและถูกส่งตัวไปยังกรุงเฮกเพื่อพิจารณาคดี เขาจึงไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากยอมให้นายสโลโบดัน มิโลเซวิค ประธานาธิบดีเซอร์เบียได้มาเข้าร่วมการประชุมที่เดย์ตัน ข้อกล่าวหาดังกล่าวทำให้เกิดการประชุมที่เดย์ตันและการสิ้นสุดสงครามในอดีตยูโกสลาเวีย จึงเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนว่าความยุติธรรมได้ส่งเสริมให้เกิดสันติภาพ

ข้าพเจ้ายอมรับว่า หมายจับอาจก่อให้เกิดผลในทางตรงกันข้ามและทำให้การเจรจาสันติภาพเป็นไปได้ยากขึ้น แต่เท่าที่ข้าพเจ้าทราบสิ่งนั้นยังไม่เกิดขึ้น

ในส่วนที่เกี่ยวกับการระงับยับยั้ง วัตถุประสงค์สูงสุดของกฎหมายอาญาระหว่างประเทศ คือการทำให้มั่นใจว่าอาชญากรรมทั้งหลายจะไม่อาจเกิดขึ้นอีก เราจึงควรพิจารณาถึงการยับยั้งการโจมตีพลเรือน เราได้เห็นมาแล้วว่าในสถานการณ์การที่มีการขัดกันทางอาวุธ ความสูญเสียของพลเรือนจากการโจมตีที่ได้สัดส่วนต่อเป้าหมายทางทหารไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรมสงคราม คำถามจึงเกิดขึ้นว่า
การตายของพลเรือนที่เป็นผลจากความสำคัญของเป้าหมายทางทหารนั้นชอบธรรมหรือไม่ และได้ดำเนินมาตราการที่เพียงพอหรือไม่เพื่อประกันว่าชีวิต
ของพลเรือนจะได้รับการคุ้มครอง

ในระหว่างศตวรรษที่ 20 การโจมตีโดยเจตนาต่อพลเรือนได้เพิ่มขึ้นอย่างมาก อาจารย์แมรี่ คัลดอร์ จากวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และรัฐศาสตร์แห่งลอนดอน ได้กล่าวว่า ในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 นั้น
อัตราส่วนของพลเรือน
ต่อความสูญเสียทางทหารได้อยู่ที่ประมาณร้อยละ 85-90 ซึ่งหมายความว่า ในการสูญเสียของพลเมือง 1 คน จะมีการสูญเสียทางทหารประมาณ 9 คน ในสงครามโลกครั้งที่สองนั้นอัตราส่วนอยู่ที่ 1:1 (แทบจะไม่ประหลาดใจเลยหากนึกถึงการทิ้งระเบิดในเมืองไม่ว่าใหญ่หรือเล็ก) ในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา

อัตราส่วนเพิ่มไปที่ประมาณ 1:9 หมายความว่า ในการสูญเสียของพลทหาร 1 คน จะมีการสูญเสียทางพลเรือน 9 คน อัตราส่วนในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 นั้นตรงกันข้ามกับในช่วงสิ้นสุดศตวรรษที่นองเลือดที่สุด
ด้วยเหตุนี้การระงับยับยั้งจึงมีความสำคัญ
แน่นอนว่าการระงับยับยั้งนั้นยากที่จะสร้างขึ้นได้ โดยแท้จริงแล้ว
ต้องมีการตรวจสอบถึงเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในสถานการณ์ซึ่งไม่มีศาลอาญาระหว่างประเทศใดที่มีเขตอำนาจศาล ด้วยตระหนักในเรื่องดังกล่าว
ข้าพเจ้าขออภิปรายถึงสองสถานการณ์ซึ่งพัฒนาการของความยุติธรรมทางอาญาระหว่างประเทศได้ปรากฏขึ้น เพื่อยับยั้งการโจมตีพลเรือนผู้บริสุทธิ์

สถานการณ์แรกไม่ได้เกี่ยวข้องกับรัฐโจรที่โจมตีพลเมืองของตนเอง แต่เป็นการโจมตีเซอร์เบียโดยกองกำลังขององค์การสนธิสัญญาป้องกันแอตแลนติกเหนือ (นาโต) เมื่อ พ.ศ. 2543 การทิ้งระเบิดในเซอร์เบียเกิดจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง ซึ่งกระทำโดยกองทัพของนายสโลโบดัน มิโลเซวิค ประธานาธิบดีเซอร์เบียในขณะนั้น ซึ่งตั้งใจกระทำการทำลายล้างเผ่าพันธุ์ในโคโซโว โดยการขับไล่ประชากรส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นชาวอัลบาเนียออกนอกประเทศ ประเทศมหาอำนาจในนาโตได้เตือนนายมิโลเซวิคหลายครั้งว่า ถ้ากองกำลังของเขาไม่ยุติการกระทำดังกล่าวก็จะใช้ปฏิบัติการทางทหารเพื่อบีบบังคับให้พวกเขายอมกระทำเช่นนั้น แต่ทว่านายมิโลเซวิคไม่ยอมปฏิบัติตาม นาโต
จึงได้ออกปฏิบัติการทิ้งระเบิดอย่างรุนแรงที่สุดนับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่สอง ในช่วงเวลา 78 วัน อากาศยานของนาโตได้ปฏิบัติการการรบมากกว่า 38,000 ครั้ง

ลูกระเบิดได้ถูกทิ้งจากความสูงกว่า 15,000 ฟุต และหลีกเลี่ยงที่จะก่อความเสียหายแก่กองกำลังของนาโตเอง ทั้งนี้ไม่มีการใช้กองกำลังทางบก จำนวนพลเรือนชาวเซิร์บที่เสียชีวิตมีประมาณ 500 ศพ และบาดเจ็บกว่า 6,000 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยมากหากพิจารณาในทางสถิติที่ข้าพเจ้าเพิ่งอ้างถึง ขณะที่อัตราการสูญเสียอยู่ที่ 6,500:0 จึงเป็นที่ชัดเจนว่าผู้บังคับบัญชาทางทหารของนาโตได้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพอย่างสมเหตุสมผลในการคุ้มครองพลเรือน

ในฐานะประธานคณะกรรมาธิการสืบสวนสอบสวนอิสระระหว่างประเทศสำหรับโคโซโว
ข้าพเจ้าได้อภิปรายสถานการณ์นี้กับผู้บัญชาการทางทหารอาวุโสของทั้งกองทัพสหรัฐอเมริกาและกองทัพเยอรมนี พวกเขาได้ยืนยันว่าเหตุผลสำหรับการสูญเสียของพลเรือนจำนวนน้อยนั้น ประการแรก คือ

การจัดหาและการใช้ยุทโธปกรณ์
ที่แม่นยำ และประการที่สอง คือพวกเขาได้ตระหนักและกังวลว่า
ศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับอดีตยูโกสลาเวีย (ไอซีทีวาย)
มีเขตอำนาจในประเด็นการก่ออาชญากรรมสงครามไม่ว่าจะถูกกระทำในสถานที่ใด
ในอดีตยูโกสลาเวีย

ถึงแม้ว่าอัตราการสูญเสียของพลเรือนจะอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างต่ำ สหพันธรัฐรัสเซียและรัฐอื่นๆ ได้ร้องขอ
ต่ออัยการศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับอดีตยูโกสลาเวีย
ให้สืบสวนสอบสวนการก่ออาชญากรรมสงครามโดยกองกำลังนาโต
อันเนื่องมาจากการทิ้งระเบิดสถานเอกอัครราชทูตจีน ตึกสถานีวิทยุและโทรทัศน์ของ
เซอร์เบีย รวมถึงการโจมตีขบวนผู้ลี้ภัยชาวอัลบาเนีย หมู่บ้านคอริซา และรถไฟโดยสารขณะกำลังข้ามสะพาน
ทางรถไฟ ในประเด็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับรถไฟ เจ้าหน้าที่กระทรวงกลาโหมของสหรัฐอเมริกาได้แสดง
ความเสียใจต่อผู้เสียชีวิต และพลเอกเวสลีย์ คลาร์ก ผู้บัญชาการทหารสูงสุดของนาโตได้แสดงการขอโทษ
ในลักษณะเดียวกัน และได้มีการขอโทษอย่างสุดซึ้งจากประธานาธิบดีคลินตันต่อรัฐบาลจีนสำหรับการทิ้งระเบิด
สถานเอกอัครราชทูตจีน ซึ่งต่อมาได้มีการจ่ายค่าชดเชยจำนวน 28 ล้านดอลลาร์ให้แก่รัฐบาลจีน และ
4.5 ล้านดอลลาร์สำหรับครอบครัวของชาวจีนที่เสียชีวิต 3 คน รวมถึงชาวจีน 15 คนที่ได้รับบาดเจ็บ
ในการโจมตีดังกล่าว

นาโตได้ร่วมมือกับสำนักงานอัยการและได้จัดเตรียมคำตอบที่แสดงรายละเอียดสำหรับเหตุการณ์ดังกล่าว
คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญในสำนักงานอัยการได้จัดเตรียมรายงาน ซึ่งพวกเขาได้แนะนำว่ายังมีหลักฐาน
ไม่เพียงพอที่จะให้ความชอบธรรมต่อการสืบสวนสอบสวนบุคคลใดๆ ของนาโต โดยหัวหน้าอัยการก็ได้
ปฏิบัติตามคำแนะนำนั้น

ข้อมูลซึ่งนาโตได้จัดหามานั้น แสดงให้เห็นชัดเจนถึงหลักการใช้ความระมัดระวังเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหาย
ของพลเรือน และความเสียหายที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดจากนโยบายที่จงใจ คณะกรรมาธิการฯ สำหรับโคโซโว
ได้กล่าวว่า

รู้สึกประทับใจที่อัตราความเสียหายของพลเรือนมีเพียงเล็กน้อยเมื่อพิจารณาถึงขนาดและ
ระยะเวลา ของสงคราม
มีมุมมองต่อมาว่านาโตได้ประสบความสำเร็จมากกว่าสงครามทางอากาศครั้งใดๆ
ในประวัติศาสตร์ ด้วยการกำหนดเป้าหมายที่ยึดมั่นต่อหลักการเลือกปฏิบัติ
หลักความได้สัดส่วน และหลักความจำเป็น
ซึ่งมีการละเมิดเพียงเล็กน้อยที่สามารถตีความอย่างสมเหตุสมผลได้ในบริบทของ
'ความจำเป็นทางทหาร'

ข้าพเจ้าขอเน้นย้ำว่า
ความร่วมมือของนาโตในการสืบสวนของศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับอดีตยูโกสลาเวียย่อมส่งผลสำคัญต่อการตัดสินใจของอัยการ โดยหากไม่มีความร่วมมือดังกล่าว
ก็แทบจะไม่ต้องสงสัยเลยว่าจะมีการสืบสวนสอบสวนต่อการก่ออาชญากรรมสงครามโดยนาโต

ข้าพเจ้าขอกล่าวถึงข้อกล่าวหาที่ออกโดยศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับอดีตยูโกสลาเวียต่อประธานธิบดีมิโลเซวิค
ตลอดระยะเวลาที่นาโตได้ทิ้งระเบิดลงสู่ประเทศของเขาโดยไม่มีทางเลือกอื่นที่จะยับยั้งเขาให้ยอมรับข้อตกลงซึ่งเสนอโดยนาโตสำหรับการยุติการสู้รบทางทหาร ในระหว่างที่ข้าพเจ้าเป็นกรรมาธิการฯ สำหรับโคโซโว ข้าพเจ้าได้รับแจ้งจากผู้ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทจากสหประชาชาติ อดีตนายกรัฐมนตรีรัสเซียนายวิคเตอร์ เชอร์โนมีร์ดิน และผู้ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทจากนาโต นายมาร์ททิ อาห์ทิซารี นายกรัฐมนตรีฟินแลนด์ในขณะนั้น ว่าไม่ได้มีการหารือถึงหมายจับจากศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับอดีตยูโกสลาเวียในการเจรจาหาข้อตกลงกับนายมิโลเซวิค คำฟ้องของศาลฯ ไม่ได้อยู่ในความสนใจของมิโลเซวิค
คำตัดสินดังกล่าวอาจไม่ช่วยให้เกิดสันติภาพแต่แน่นอนว่าก็ไม่ได้ขัดขวางเช่นกัน

สถานการณ์ที่สองแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของกฎหมายอาญาระหว่างประเทศในการระงับยับยั้งเกิดขึ้น
เมื่อเร็วๆ นี้ ข้าพเจ้าขออ้างถึงการกระทำของสหรัฐอเมริกาที่จบลงด้วยการสังหารนายอุซามะห์ บิน ลาดิน หัวหน้ากลุ่มอัลกออิดะห์ ทางเลือกที่รัฐบาลของนายโอบามาเผชิญคือ การเลือกว่าจะทิ้งระเบิดที่พักที่สหรัฐอเมริกาตรวจพบว่านายบิน ลาดินอาศัยอยู่ หรือการส่งหน่วยรบพิเศษเข้าไป "จับเป็นหรือจับตาย" จากคำกล่าวของประธานาธิบดีโอบามา ทางเลือกอันแรกจะทำให้พลเรือนจำนวนมากเสี่ยงต่อการเสียชีวิตและ

การได้รับบาดเจ็บ ส่วนทางเลือกอันหลังจะทำให้กองทหารสหรัฐอเมริกาตกอยู่ในอันตรายถึงชีวิต วิธีการหลัง
ได้ถูกเลือกเพื่อปกป้องพลเรือนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงหรือในบริเวณที่พักของนายบิน ลาดิน
แน่นอนว่าคนคนเดียวไม่อาจกล่าวรับรองความแน่นอนใดๆ ได้ แต่ในมุมมองของข้าพเจ้าแล้ว
มีความเป็นไปได้อย่างยิ่งว่าก่อนหน้าที่จะมีพัฒนาการและการแพร่หลายเกี่ยวกับกฎหมายอาญาระหว่างประเทศเมื่อเร็วๆ นี้ การปกป้องพลเรือนไม่เคยได้มีความสำคัญลำดับต้นๆ เลยสำหรับผู้กำหนดนโยบายของสหรัฐอเมริกา

ข้าพเจ้ายอมรับว่า ไม่ได้มีการขาดแคลนตัวอย่างของกฎหมายอาญาระหว่างประเทศที่ล้มเหลวในการยับยั้ง
การก่ออาชญากรรมสงคราม ตัวอย่างที่อาจเด่นชัดที่สุดคือการสังหารหมู่ที่เซเบรนิกาเมื่อ พ.ศ. 2538
ซึ่งข้าพเจ้าได้กล่าวแล้วก่อนหน้านี้ การสังหารหมู่ครั้งนั้นกระทำภายใต้คำสั่งโดยตรงของนายรัทโก มลาดิก
ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของผู้บัญชาการสูงสุดทางพลเรือนของเขา นายราโดวัน คารัดซิค ศาลอาญา
ระหว่างประเทศสำหรับอดีตยูโกสลาเวียได้ก่อตั้งขึ้นแล้วและพร้อมเข้าดำเนินการทั้งนายคารัดซิคและนายมลาดิก
ต่างถูกกล่าวหาในข้อหาก่ออาชญากรรมต่อมนุษยชาติในช่วงต้นของสงครามในอดีตยูโกสลาเวีย แน่นอนว่า
ถึงแม้จะถูกกล่าวหา
นายคารัดซิคและนายมลาดิกไม่เคยเชื่อว่าสักวันพวกเขาต้องเผชิญหน้ากับกระบวนการยุติธรรมในศาลอาชญากรรมสงครามระหว่างประเทศ ผลการของการยับยั้งนั้นยังไม่ปรากฏ สำหรับพวกเรา
ในสำนักงานอัยการของศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับอดีตยูโกสลาเวีย นี่เป็นความรู้สึกที่น่าผิดหวังที่สุด
ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจขึ้นบ้างว่า หลังจากหลบซ่อนเป็นเวลา 13 ปี นายคารัดซิคได้เข้าสู่กระบวนพิจารณาคดี
ที่กรุงเฮกด้วยข้อหาต่างๆ ซึ่งรวมถึงการสังหารหมู่ที่เซเบรนิกา

เราต้องยอมรับว่า ผลการของการยับยั้งในระบบยุติธรรมทางอาญาไม่อาจคาดเดาได้
ซึ่งไม่ต่างกับสถานการณ์ภายในประเทศ ไม่ว่าประเทศของท่านหรือของข้าพเจ้า
อัตราการเกิดอาชญากรรมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพ
ของระบบยุติธรรมทางอาญาโดยตรง หากระบบมีประสิทธิภาพมาก อัตราอาชญากรรมก็จะต่ำลง
ในทางตรงข้ามหากประเทศใดที่ระบบไร้ประสิทธิภาพหรือใช้การไม่ได้ อัตราอาชญากรรมก็จะสูงขึ้น
แต่ไม่ว่าระบบจะมีประสิทธิภาพเพียงใด อาชญากรบางคนยังคงคอยหลบหนีกระบวนการยุติธรรม
และอาชญากรรมก็ยังคงมีอยู่เรื่อยๆ และเป็นเรื่องน่าเศร้าที่กลุ่มคนซึ่งเสียสมดุลบางคนไม่อาจถูกยับยั้งได้เลย
ไม่แตกต่างกับประชาคม
ระหว่างประเทศ หากผู้นำทางการเมืองและการทหารจะถูกนำตัวมาสู่ศาลเพื่อเผชิญกับการพิพากษาลงโทษ

ก็อาจเป็นการยับยั้งคนบางคนไม่ให้ก่ออาชญากรรมสงครามได้ แต่ก็ไม่อาจยับยั้งคนเหล่านั้นได้ทั้งหมด เพียงแต่การระงับยับยั้งที่ไม่สมบูรณ์ของระบบยุติธรรมทางอาญาภายในประเทศที่มีประสิทธิภาพที่สุดก็ไม่อาจบ่อนทำลายเจตจำนงค์หรือความชอบด้วยกฎหมายได้ ข้อเท็จจริงที่ว่าอาชญากรสงครามบางคนไม่เคยถูกยับยั้งได้ก็ไม่ควรทำให้เรามองไม่เห็นถึงความเป็นจริงที่สำคัญว่า อาชญากรสงครามบางคนจะถูกยับยั้งได้และพลเรือนผู้บริสุทธิ์หลายพันคนที่จะได้รับการไว้ชีวิตก็จะต้องไม่ถูกลืม

ความก้าวหน้าทางกฎหมายอาญาระหว่างประเทศยังได้ส่งเสริมการปรับใช้หลักการที่เพิ่งได้รับการพัฒนาขึ้นที่เรียกว่า “ความรับผิดชอบในการคุ้มครอง”
หลักการนี้เกิดจากตัวอย่างอันเลวร้ายของชาติที่ล้มเหลวที่จะขัดขวางการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ร้ายแรงที่สุดต่อพลเรือนผู้บริสุทธิ์โดยรัฐบาลของตน ข้าพเจ้าขออ้างถึงประชาคมโลก
ที่เฝ้าดูผู้ชาย ผู้หญิง และเด็กผู้บริสุทธิ์กว่า 800,000 คนที่ถูกสังหารในการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ในรวันดาเมื่อกลาง พ.ศ. 2537 ซึ่งหากมีการใช้กองกำลังทางทหารขนาดเล็ก ก็สามารถป้องกันการสังหารที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยังคงมีอีกหลายตัวอย่าง แน่นอนว่าบางคนอาจนึกได้ถึงทุ่งสังหารในกัมพูชา

หลังจากที่ได้รับรายงานจากคณะผู้เชี่ยวชาญระดับสูงซึ่งถูกจัดตั้งขึ้นภายหลังจากการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ในรวันดา นายโคฟี อันนัน เลขาธิการสหประชาชาติในขณะนั้น ได้เรียกร้องให้รัฐบาลต่างๆ
มีความรับผิดชอบในการคุ้มครองพลเมืองของตน
ท่านได้กล่าวไว้ชัดเจนว่าความรับผิดชอบเบื้องต้นอยู่กับรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง
หากรัฐบาลไม่สมัครใจหรือไม่สามารถกระทำการดังกล่าวได้
ความรับผิดชอบดังกล่าวจึงตกเป็นของประชาคมระหว่างประเทศ ท่านยังย้ำอีกว่าในเหตุการณ์เช่นนั้น
ประชาคมโลกต้องใช้มาตรการหลายรูปแบบที่กำหนดมาเพื่อคุ้มครองประชากรที่ตกอยู่ในอันตราย
รวมถึงความพยายามทางมนุษยธรรมและทางการทูต ตลอดจน
การใช้กำลังทางทหารซึ่งเป็นมาตรการสุดท้าย

เป็นที่แน่นอนว่าการเมืองมีบทบาทในการชี้ขาดว่าเมื่อใดที่ “หลักความรับผิดชอบในการคุ้มครอง” จะถูกนำมาบังคับใช้ ยังมีความล้มเหลวที่เป็นตัวอย่างเด่นชัดในกรณีของพม่า เมื่อรัสเซียและจีนได้ลงคะแนนเสียงคัดค้าน

ข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงฯ ซึ่งน่าจะทำให้คณะมนตรีความมั่นคงฯ
สามารถเข้าไปดำเนินการกับสถานการณ์ที่นั่นได้
ทั้งสองชาตินั้นโต้แย้งว่าพม่าไม่ได้มีท่าทีเป็นภัยคุกคามต่อสันติภาพและความมั่นคง
ระหว่างประเทศในภูมิภาคเลย และกิจการภายในของพม่าก็ไม่ได้อยู่ในระเบียบวาระของคณะมนตรีความมั่นคงฯ

คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้ดำเนินมาตรการอย่างแข็งขันภายใต้หลัก
“ความรับผิดชอบในการคุ้มครอง” เป็นครั้งแรกในกรณีของสถานการณ์ในลิเบีย โดยเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 คณะมนตรี
ความมั่นคงฯ
ได้รับรองข้อมติโดยเอกฉันทน์เพื่อเสนอให้อัยการศาลอาญาระหว่างประเทศพิจารณาสถานการณ์ในลิเบีย ทั้งนี้
ภายใต้ธรรมนูญกรุงโรมอัยการมีหน้าที่ที่จะต้องพิจารณาว่าควรจะดำเนินการสืบสวนสอบสวนหรือไม่
ภายหลังการสืบสวนสอบสวนเบื้องต้น อัยการได้พิจารณาว่ามีหลักฐานเพียงพอที่จะเชื่อได้ว่าระบอบ
ของนายมัวอัมมาร์ กัดดาฟี ได้กระทำหรือกำลังกระทำอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ ทั้งนี้ ในรายงานของอัยการ

ศาลอาญาระหว่างประเทศต่อคณะมนตรีความมั่นคงฯ เมื่อต้นเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2554 ได้ระบุถึงหลักฐาน
ที่สำคัญเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการการข่มขืนกระทำชำเรา การผลักดันออกนอกประเทศและการบังคับ
โยกย้ายประชากร ซึ่งถือว่าเป็นอาชญากรรมสงครามภายใต้ธรรมนูญกรุงโรม ทั้งนี้ การสืบสวนสอบสวน
ได้มุ่งโดยตรงไปยังบุคคลผู้ซึ่งคาดว่าน่าจะต้องรับผิดชอบสูงสุดต่อการก่ออาชญากรรมดังกล่าว นอกจากนี้
มีรายงานว่า มีประชาชนมากกว่า 10,000 คนได้เสียชีวิตและหลายหมื่นคนได้รับบาดเจ็บ
อัยการได้รายงานด้วยว่าประสงค์ที่จะออกหมายจับสมาชิกรัฐบาลของพันเอก กัดดาฟี 3 คน
และมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่ากองกำลัง
ของกัดดาฟีได้โจมตีประชาชน‘อย่างเป็นระบบ’ในเดือนที่ผ่านๆ มา อัยการได้รายงานต่อคณะมนตรีความมั่นคงฯ
อีกว่าบุคคล 3 คนดังกล่าวจะเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบทางอาญามากที่สุดสำหรับอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ
ที่ได้กระทำลงไป รวมทั้งผู้ที่สั่งการในการกระทำอันโหดร้ายดังกล่าว ทั้งนี้
ไม่ว่าจะมีการออกหมายจับหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับผลการพิจารณาของผู้พิพากษาขององค์คณะพิจารณาคดีเบื้องต้นข
องศาลอาญาระหว่างประเทศ

คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้ใช้อำนาจการบังคับให้มีการปฏิบัติตามมติภายใต้หมวดที่ 7

ของกฎบัตรสหประชาชาติ ซึ่งคณะมนตรีฯ ได้ดำเนินการดังกล่าวในสถานการณ์ลิเบียซึ่งถือได้ว่าเป็นภัยต่อสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ โดยข้อมติฯ ได้อนุญาตให้ใช้ “มาตรการทั้งหมดที่จำเป็น” (อาทิ มาตรการทางการทหาร) ในการคุ้มครองพลเรือนและบริเวณที่มีพลเรือนอาศัยอยู่ซึ่งมีความเสี่ยงในการถูกการโจมตี รวมทั้งในการบังคับใช้เขตห้ามบิน ทั้งนี้ โดยที่สถานการณ์ในลิเบียและตะวันออกกลางกำลังเปลี่ยนแปลง เราจะเห็นพัฒนาการของกฎหมายอาญาระหว่างประเทศในอีกไม่กี่เดือน

ข้าพเจ้าเชื่อว่า ในเช้านี้
ข้าพเจ้าได้แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการที่รวดเร็วและน่าทึ่งของกฎหมายอาญาระหว่างประเทศและกระบวนการยุติธรรมระหว่างประเทศใน 18 ปีที่ผ่านมานับตั้งแต่การก่อตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศในอดีตยูโกสลาเวีย ทั้งนี้ อนาคตของความยุติธรรมระหว่างประเทศขึ้นอยู่กับการทำงานของศาลอาญาระหว่างประเทศและความน่าเชื่อถือของระบบที่ศาลดำรงอยู่
ซึ่งจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้เลยหากไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากประเทศมหาอำนาจซึ่งรวมถึงสหรัฐอเมริกา เอเชีย (โดยเฉพาะประเทศไทย)
สามารถมีบทบาทสำคัญในการกำหนดอนาคตของศาลอาญาระหว่างประเทศ เอเชียได้เริ่มกลับมาอยู่ในสถานะที่เป็นพลวัต
ในเวทีโลก ควบคู่ไปกับความเติบโตทางเศรษฐกิจ
เป็นโอกาสที่สามารถเป็นพลังขับเคลื่อนในทั้งสิ่งที่ดีงามและความเจริญรุ่งเรือง ดังนั้น
ไทยและประเทศเอเชียสามารถเป็นผู้นำโดยการให้สัตยาบันธรรมนูญกรุงโรมและ
แสดงการสนับสนุนภารกิจของธรรมนูญกรุงโรมอย่างเต็มที่

ข้าพเจ้าไม่เพียงแต่ชื่นชมสิ่งที่ศาลอาญาระหว่างประเทศทำได้สำเร็จเท่านั้น แต่ข้าพเจ้าเรียกร้องต่อสิ่งที่เหลือที่ควรกระทำ รัฐในเอเชียควรให้สัตยาบันธรรมนูญกรุงโรมและเป็นสมาชิกอย่างเต็มตัวในการได้มาซึ่งความยุติธรรมระหว่างประเทศในการปราบปรามอาชญากรสงคราม ประเทศต่างๆ ดังกล่าว ควรสนับสนุนศาลอาญาระหว่างประเทศโดยคำนึงถึงการก้าวสู่เวทีระหว่างประเทศ และบทบาทที่มีมากขึ้นในการรักษาความสงบเรียบร้อยระหว่างประเทศ ประเทศเหล่านี้ควรสนับสนุนศาลอาญาระหว่างประเทศเพราะว่าการมีส่วนร่วมในเอกฉันท์ระหว่างประเทศที่เพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอจะสร้างแรงกดดันที่จำเป็นยิ่งต่อการให้ประเทศมหาอำนาจให้สัตยาบันอีกด้วย ทั้งนี้
ประเทศในเอเชียควรสนับสนุนศาลอาญาระหว่างประเทศอย่างเต็มที่และไม่มีข้อสงวน

เนื่องจากเป็นการทำในสิ่งที่ถูกต้องและมีคุณธรรม

มีความหลากหลายอย่างมากของประชาชนในโลกนี้จากโลกตะวันออกไปยังโลกตะวันตกในการรับรู้เกี่ยวกับ
สิ่งที่ถูกต้องและสิ่งที่ดี ความยุติธรรมและหลักนิติธรรม ศาลอาญาระหว่างประเทศเป็นแหล่งคำมั่นหลัก
ที่ไม่มีใครสามารถโต้เถียงได้และมีวิสัยทัศน์ที่เป็นหลักคุณธรรมสากลซึ่งประชาชนทั่วโลกสามารถร่วมกล่าวเป็นเ
สียงเดียวกันได้ว่า พวกเราเป็นพี่น้องกันในโลกใบนี้ และนับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่พวกเราจะไม่ยอมให้
พี่น้องเป็นเหยื่อของอาชญากรรมต่อมนุษยชาติอีกต่อไป ไม่ว่าจะเกิดขึ้นที่ไหนก็ตาม

คำถามที่ประชาคมระหว่างประเทศกำลังเผชิญ คือ พวกเราจะอยู่ในโลกที่ดีขึ้นหรือไม่
หากอาชญากรรมสงครามทั้งหมดได้รับการสืบสวนสอบสวนอย่างน่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพ
และบรรดาบุคคลที่กระทำผิด
ในอาชญากรรมสงครามได้รับการดำเนินคดีและถูกลงโทษอย่างเหมาะสม กล่าวคือไม่ให้อาชญากรสงคราม
อยู่อย่างลอยนวล ข้าพเจ้าไม่สามารถเชื่อได้ว่า พวกเราจะอยู่ในโลกที่ดีขึ้นและมีสันติภาพมากขึ้น
หากพวกเรากลับไปอยู่ในสถานการณ์ดังเช่นในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่สองซึ่งความยุติธรรมไม่สามารถเอื้อม
มือมาจัดการกับอาชญากรสงครามได้ หากพวกเรานึกถึงเหยื่อจากอาชญากรรมสงคราม
และสิทธิอันชอบธรรมของพวกเขา
ที่จะได้รับความยุติธรรมแล้ว คำตอบมีความกระจ่างในตัวเอง

กฎหมายอาญาระหว่างประเทศจะไม่มีประสิทธิภาพได้อย่างเต็มที่ถ้าหากทุกรัฐในโลกไม่พร้อมที่จะเคารพและดำเ
นินการตามกฎหมายดังกล่าว หากทุกประเทศให้สัตยาบันต่อธรรมนูญกรุงโรมแล้ว ศาลภายในประเทศ
ก็จะไม่จำเป็นที่จะต้องมีเขตอำนาจสากล ทุกกรณีที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นอาชญากรรมสงครามก็สามารถนำไปสู่
เขตอำนาจของศาลอาญาระหว่างประเทศได้
ซึ่งก็จะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์หลักของศาลอาญาระหว่างประเทศ ทั้งนี้
การพิจารณาคดีที่ศาลทหารนูเรมเบิร์ก และศาลเฉพาะกิจที่ตั้งขึ้นมาในช่วง ค.ศ. 1990
เป็นความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ของความยุติธรรม แต่ก็เป็นเพียงจุดเริ่มต้นเท่านั้น
ข้อจำกัดของศาลเฉพาะกิจดังกล่าวปรากฏอยู่ในชื่อของมันเองคือ
การตั้งขึ้นมาเพียงเฉพาะกิจเพื่อจุดประสงค์พิเศษ ความยุติธรรมอย่างแท้จริง
ต้องมีความเป็นธรรมดาและสม่ำเสมอโดยไม่มีข้อยกเว้น ศาลอาญาระหว่างประเทศสามารถจะบรรลุจุดหมายดังก

ล่าวได้ด้วยการสนับสนุนจากประเทศไทย ประเทศในทวีปเอเชีย และทุกประเทศในโลกนี้

TORKEL OPSAHL ACADEMIC EPUBLISHER

Publication Series Co-Editors

Mr. Morten Bergsmo
Mr. Nobuo Hayashi

Editors

Dr. Olympia Bekou
Ms. Wui Ling Cheah

Editorial Assistants

Mr. Alf Butenschøn Skre, Senior Editorial Assistant
Mr. Mats Benestad
Ms. Kiki Anastasia Japutra
Ms. Aleksandra Sidorenko

Principal Scientific Advisers

Professor Andreas Zimmermann, Principal Scientific Adviser for Public International Law
Professor Kai Ambos, Principal Scientific Adviser for International Criminal Law
Dr.h.c. Asbjørn Eide, Principal Scientific Adviser for International Human Rights Law

Editorial Board

Dr. Xabier Agirre, International Criminal Court
Dr. Claudia Angermaier, Austrian judiciary
Dr. Markus Benzing, Freshfields Bruckhaus Deringer, Frankfurt
Ms. Margaret deGuzman, Temple University
Ms. Cecilie Hellestveit, Norwegian Centre for Human Rights
Dr. Pablo Kalmanovitz, Columbia University
Mr. Sangkul Kim, Korea University
Dr. Jann K. Kleffner, Swedish National Defence College
Mr. Kjetil Mujezinovic Larsen, Norwegian Centre for Human Rights
Mr. Salím A. Nakhjaváni, University of Cape Town
Dr. Hector Olasolo, University of Utrecht
Ms. Maria Paula Saffon, Columbia University
Ms. Torunn Salomonsen, Norwegian Ministry of Justice
Dr. Carsten Stahn, Leiden University
Dr. Jo Stigen, University of Oslo
Ms. Philippa Webb, Legal Consultant

Advisory Board of the FICHL

Mr. Hirad Abtahi, Legal Adviser of the Precidency of the International Criminal Court
Professor Kai Ambos, Georg-August-Universität Göttingen and State Court Göttingen
Professor Emeritus M. Cherif Bassiouni, DePaul University
Professor Jon Bing, University of Oslo

Mr. Gilbert Bitti, International Criminal Court
Research Professor J. Peter Burgess, PRIO
Judge Advocate General Arne Willy Dahl, Norway
Professor Emeritus Yoram Dinstein, Tel Aviv University
Professor Jon Elster, Columbia University and Collège de France
Mr. James A. Goldston, Open Society Institute Justice Initiative
Mr. Richard Goldstone, former Chief Prosecutor,
International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia
Judge Hanne Sophie Greve, Gulating Court of Appeal, formerly
European Court of Human Rights
Dr. Fabricio Guarigli, Senior Appeals Counsel, Office of the Prosecutor,
International Criminal Court
Dr. Franz Guenthner, Ludwig-Maximilians-Universität
Mr. Christopher Keith Hall, Amnesty International
Professor Emeritus Frits Kalshoven, Leiden University
Judge Hans-Peter Kaul, International Criminal Court
Judge Erkki Kourula, International Criminal Court
Dr. Claus Kress, Director of the Institute for Criminal Law and Criminal Procedure,
Cologne University
Professor David Luban, Georgetown University
Mr. Juan E. Méndez, Special Adviser to the ICC Prosecutor on Crime Prevention, former President, ICTJ
Dr. Alexander Muller, Director, The Hague Institute for the Internationalisation of Law
Judge Erik Møse, Norwegian Supreme Court, former President,
International Criminal Tribunal for Rwanda
Dr. Gro Nystuen, University of Oslo and Norwegian Defence Command and Staff College
Mr. William Pace, Convener, Coalition for the International Criminal Court
Ms. Jelena Pejić, International Committee of the Red Cross
Mr. Robert Petit, former International Co-Prosecutor,
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Maj-Gen (ret'd) Anthony P.V. Rogers, Cambridge University
Professor William A. Schabas, National University of Ireland, Galway
Professor James Silk, Yale Law School
Professor Emeritus Otto Triffterer, Salzburg University
Professor Marcos Zilli, University of Sao Paulo

ALSO IN THE OCCASIONAL PAPER SERIES

Hans-Peter Kaul:
Is It Possible to Prevent or Punish Future Aggressive War-Making?
Torkel Opsahl Academic EPublisher
Oslo, 2011
FICHL Occasional Paper Series No. 1 (2011)
ISBN 978-82-93081-37-1
18 pages

All volumes are freely available as e-books on the FICHL homepage www.fichl.org.

เอฟไอซีเอชแอล โอเคชันนัล เปเปอร์ซีรีส์ เลขที่ 2 (ค.ศ. 2011) :

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับกฎหมายอาญาระหว่างประเทศ

ปาฐกถาสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธรเกี่ยวกับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ครั้งที่ 5
โดยศาสตราจารย์ริชาร์ด เจ โกลล์สโตน

บทความฉบับนี้เป็นบทความที่เรียบเรียงมาจากการแสดงปาฐกถาของศาสตราจารย์ริชาร์ด เจ โกลล์สโตน ในงาน
"ปาฐกถาสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธรเกี่ยวกับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ครั้งที่ 5" ณ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2554
ในการนำเสนอหัวข้อเกี่ยวกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับกฎหมายอาญาระหว่างประเทศ ศาสตราจารย์โกลล์สโตนได้กล่าวถึงภาพรวมโดยสังเขปเกี่ยวกับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของหลักสำคัญพื้นฐานของกฎหมายว่าด้วยการขัดกันทางอาวุธ
และได้ตั้งข้อสังเกตว่าหลักปฏิบัติต่างตอบแทนซึ่งเป็นข้อจำกัดทางกฎหมายในการทำสงครามที่มีมาตั้งแต่ในสมัยโบราณ มิได้มีที่มาแต่ในเฉพาะประเทศตะวันตกเท่านั้น
ศาสตราจารย์โกลล์สโตนแสดงความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของศาลนูเรมเบิร์ก ศาลเฉพาะกิจระหว่างประเทศ
และศาลอาญาระหว่างประเทศในการกำหนดให้ปัจเจกบุคคลต้องรับผิดต่อการกระทำอาชญากรรมร้ายแรง และความพยายามอย่างต่อเนื่องในการเสริมสร้างความรับผิดในอาชญากรรมเหล่านั้น
ศาสตราจารย์เห็นว่าความเจริญก้าวหน้าของเศรษฐกิจในเอเชียคือโอกาสอันดีที่จะเป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดทั้งคุณธรรมและความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจควบคู่กันไป
ศาสตราจารย์โกลล์สโตนยังแนะนำว่า ประเทศต่างๆ ในเอเชียสามารถและควรที่จะมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างการเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายอาญาระหว่างประเทศ

ISBN 978-82-93081-51-7

TOAEP | Torkel Opsahl Academic EPublisher

Torkel Opsahl Academic EPublisher
E-mail: toaep@fichl.org
www.fichl.org/toaep

CILRAP: Centre for International Law Research and Policy